

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Μετάφραση Αγγλικά προς Ελληνικά και σχολιασμός
του "The Spanish Civil War: An Overview"
του Cary Nelson.**

ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΣΟΥΓΑ (Ξ2013121)

Επιβλέποντες Καθηγητές: Λίβας Σωτήριος
Παπαδημητρίου Νίκος

ΚΕΡΚΥΡΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019

**Μετάφραση Αγγλικά προς Ελληνικά και σχολιασμός
του "The Spanish Civil War: An Overview"
του Cary Nelson.**

Ευχαριστίες

Πολλοί άνθρωποι συνέβαλαν στην ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας με διαφορετικούς τρόπους. Το λιγότερο που θα μπορούσα να κάνω είναι να τους ευχαριστήσω.

Θα αρχίσω με το σημαντικότερο άτομο στην ζωή μου, τη μητέρα μου, που πέρα από την αγάπη και την εμπιστοσύνη της μου προσέφερε ένα ανεκτίμητης αξίας πρότυπο ανθρώπου. Μια πραγματική αγωνίστρια που νιώθω περήφανη να είμαι κόρη της. Τεράστιο κομμάτι των επιτευγμάτων μου τα οφείλω σε αυτήν και χωρίς την υλική αλλά και πνευματική της στήριξη θα είχε σταθεί σχεδόν αδύνατο να ολοκληρώσω τον κύκλο των σπουδών μου. Σε αυτήν, λοιπόν, εάν μου επιτρέπεται, θα ήθελα να αφιερώσω την πτυχιακή μου εργασία και κατ' επέκταση την αποφοίτηση μου.

Ευχαριστώ, επίσης, θερμά κ. Σωτήρη Λίβα που δέχτηκε να αναλάβει την πτυχιακή μου εργασία, με ακροάστηκε κατά την επιλογή του θέματος, μου πρότεινε εναλλακτικές και διέθεσε πολύτιμο χρόνο για την παρούσα εργασία. . Επιπλέον, ευχαριστώ τον κ. Νίκο Παπαδημητρίου που δέχθηκε κι εκείνος με τη σειρά του να αναλάβει, ως δεύτερος επιβλέπωντας, την εργασία μου.

Κλείνοντας, οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ στις φίλες και συμφοιτήτριες μου Βίκυ και Βάσια για τις υπέροχες υπάρξεις που είναι και που μου επέτρεψαν να είμαι κομμάτι της ζωής τους με αφορμή και αφετηρία τις σπουδές μας στην Κέρκυρα.

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	6
A ΜΕΡΟΣ.....	7
Π. Εισαγωγή.....	8
Π. Πρωτότυπο.....	10
ΠΙ. Μετάφρασμα.....	20
B ΜΕΡΟΣ.....	32
Ι. Σχολιασμός της μετάφρασης.....	33
Α. Μορφολογικό και Συντακτικό Επίπεδο.....	36
1. Μετατροπή Ενικού αριθμού σε Πληθυντικό.....	36
2. Μεταβολή φωνής	36
2.1 Μετατροπή Ενεργητικής φωνής σε Παθητική	37
2.2 Μετατροπή Παθητικής φωνής σε Ενεργητική.....	37
3. Μεταβολή του χρόνου.....	37
4. Μεταβολή τάξης.....	37
4.1 Μετατροπή Ρήματος σε Ουσιαστικό.....	37
4.2 Μετατροπή Ουσιαστικού σε Ρήμα.....	37
5. Απόδοση Γερουνδίου ως Ουσιαστικό.....	37
6. Προσθήκη Λέξεων.....	37
7. Αλλαγή Σημείων Στίξεως.....	38
Β. Σημασιολογικό Επίπεδο.....	39
Γ. Υφολογικό Επίπεδο.....	41
Δ. Πραγματολογικό Επίπεδο.....	42
Ε. Λεξιλογικό Επίπεδο.....	44
1. Ιδιωματισμοί.....	45
2. Λέξεις δάνεια.....	45
3. Συνθέματα.....	45
Επίλογος.....	47
Βιβλιογραφία.....	48

Πρόλογος

Στα πλαίσια της ολοκλήρωσης των προϋποθέσεων που ορίζει το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου για την ανακήρυξή μου ως πτυχιούχο, οφείλω να ολοκληρώσω πτυχιακή εργασία με θέμα σχετικό προς το αντικείμενο των σπουδών μου. Η εργασία ορίστηκε τον Ιούνιο του 2018 και ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2019 με επιβλέποντα καθηγητή τον κ. Σωτήριο Λίβα και δεύτερο επιβλέποντα τον κ. Νίκο Παπαδημητρίου.

Το απόσπασμα που επιλέχθηκε προς μετάφραση πάρθηκε από την διαδικτυακή σελίδα Modern American Poetry και είναι συντεταγμένο από τον Cary Nelson. Αξίζει, ωστόσο, να αναφέρουμε πως η αρχική εκδοχή του πρωτοτύπου αποτελεί την εισαγωγή στο βιβλίο Madrid 1937: Letters of the Abraham Lincoln Brigade from the Spanish Civil War(σ. 2-13) του Cary Nelson και Jefferson Hendricks που εκδόθηκε το 1996 από τον εκδοτικό οίκο Routledge.

Η δομή της εργασίας έχει δύο κύρια μέρη και είναι η εξής:

1. Ξεκινάει με τον πρόλογο όπου παρουσιάζονται βασικές και γενικές πληροφορίες σχετικά με την παρούσα πτυχιακή εργασία.
2. Ακολουθεί το πρώτο μέρος όπου αναφέρονται πιο συγκεκριμένες πληροφορίες πάνω στο κείμενο πηγή και το δημιουργό του, ορίζεται η μεταφραστική εντολή και παρατίθενται το μετάφρασμα καθώς και το πρωτότυπο.
3. Στο δεύτερο μέρος, πραγματοποιείται ο σχολιασμός της μετάφρασης. Τα μεταφραστικά προβλήματα, δηλαδή, που αντιμετωπίστηκαν κατηγοριοποιημένα και συνοδευόμενα με την αντίστοιχη θεωρητική αιτιολόγηση.
4. Στον επίλογο εκτίθενται τα συμπεράσματα που αποκομίστηκαν .
5. Τέλος, παρατίθεται η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε.

Α' ΜΕΡΟΣ

I. Εισαγωγή

Ο συντάκτης του κειμένου ονομάζεται Cary Nelson και πρόκειται για αμερικανό ακαδημαϊκό καθηγητή Αγγλικών και Κλασικών Τεχνών και Επιστημών στο πανεπιστήμιο του Ιλλινόι στην Ουρμπάνα και τη Σαμπέιν. Επίσης, έχει επιτελέσει πρόεδρος στην Αμερικανική Ένωση Ακαδημαϊκών Καθηγητών (A.A.U.P) μεταξύ του 2006 και 2012. Επομένως, το πρωτότυπο πρόκειται για ένα επιστημονικό κείμενο και αφορά τη τεκμηρίωση, την ανάλυση, τη σύνθεση, την κριτική σκέψη, τη λογική οργάνωση και δόμηση της σκέψης και των γνώσεων του συντάκτη, ενώ παράλληλα ο λόγος έχει συνοχή, είναι σαφής, απλός, λιτός, κατανοητός και μεστός. Είναι σύνθετη η δεξιότητα συγγραφής σε ακαδημαϊκό λόγο και ο Cary Nelson την διαθέτει, κατά συνέπεια αυτό όφειλε να αποτυπωθεί και στο μετάφρασμα.

Βασικό κομμάτι της μεταφραστικής διαδικασίας είναι ο ορισμός της μεταφραστικής εντολής. Οφείλεται να υιοθετηθεί μια στρατηγική, ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα ανάλογα με τη εκάστοτε περίπτωση. Πιο αναλυτικά, ο μεταφραστής πρέπει να κατανοήσει το ΚΕ και το συσχετίζει με τη θέση του ως μεταφραστής. Συγκεκριμενοποιεί τη μεταφραστική εντολή και καθορίζει την επικοινωνιακή λειτουργία του ΚΣ, προσανατολιζόμενος στις πραγματολογικές προσδοκίες των αποδεκτών του μεταφράσματος. Με βάση αυτήν την επικοινωνιακή λειτουργία συνάγει τον αναγκαίο βαθμό διαφοροποίησης, με το να ορίσει πρώτα τα δεδομένα των γλωσσικών μέσων στο κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο του πρωτοτύπου και, έπειτα, να καθορίσει ως αποστολέας του ΚΣ με βάση το κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο των παραληπτών του τον αναγκαίο βαθμό της διαφοροποίησης των δικών του γλωσσικών μέσων (Hönig/Kußmaul, 2 1984:58).

Το έργο που παράχθηκε έγινε για καθαρά ακαδημαϊκούς σκοπούς με εκπαιδευτικό χαρακτήρα και όχι κερδοσκοπικό. Εφόσον δεν υφίσταται κάποιος πελάτης που να ορίζει αυτές τις παραμέτρους το πρώτο βήμα, λοιπόν, ήταν να οριστεί από τη μεταφράστρια η μεταφραστική εντολή. Αρχικά, ως αναγνωστικό κοινό ορίστηκε ο μέσος αναγνώστης και το κειμενικό είδος η ιστορική αφήγηση με αναφορά πληροφοριών. Ωστόσο, επειδή όπως αναφέρθηκε παραπάνω υπήρχαν ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά στο κείμενο και η θεματολογία του κειμένου

ήταν αρκετά συγκεκριμένη που ενδεχομένως να προσελκύσει ορισμένες κοινωνικές-πολιτικές ομάδες διατηρήθηκε το αντίστοιχο ύφος που συναντάται στη πλειοψηφία των κειμένων που αναφέρονται στον ισπανικό εμφύλιο πόλεμο, ενώ παράλληλα επιδιώχθηκε να διατηρηθεί και το «εκλεπτυσμένο» ύφος του ΚΠ. Τέλος, εξυπηρετεί τη λειτουργική σκοπιμότητα της ενημέρωσης του αναγνώστη περιληπτικά πάνω στο συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός.

II. Πρωτότυπο

The Spanish Civil War: An Overview

Cary Nelson

In a longer historical perspective the Spanish Civil War amounts to the opening battle of World War II, perhaps the only time in living memory when the world confronted—in fascism and Nazism—something like unqualified evil. The men and women who understood this early on and who chose of their own free will to stand against fascism have thus earned a special status in history. Viewed internally, on the other hand, the Spanish Civil War was the culmination of a prolonged period of national political unrest—unrest in a country that was increasingly polarized and repeatedly unable to ameliorate the conditions of terrible poverty in which millions of its citizens lived. Spain was a country in which landless peasants cobbled together a bare subsistence living by following the harvests on vast, wealthy agricultural estates. The hierarchy of the Catholic Church, identifying more with wealthy landowners than with the Spanish people, was in full control of secondary education; education for women seemed to them unnecessary and universal literacy a danger rather than a goal. Divorce was illegal. The military, meanwhile, had come to see itself, rather melodramatically, as the only bulwark against civil disorder and as the ultimate guarantor of the core values of Spanish society.

When a progressive Popular Front government was elected in February 1936, with the promise of realistic land reform one of its key planks, conservative forces immediately gathered to plan resistance. The Spanish Left, meanwhile, celebrated the elections in a way that made conservative capitalists, military officers, and churchmen worried that much broader reform might begin. Rumors of plotting for a military coup led leaders of the Republic to transfer several high-ranking military officers to remote postings, the aim being to make communication and coordination between them more difficult. But it was not enough. The planning for a military rising continued.

The military rebellion took place on July 18, with the officers who organized it expecting a quick victory and a rapid takeover of the entire country. What the military did not anticipate was the determination of the Spanish people, who broke into

barracks, took up arms, and crushed the rebellion in key areas like the cities of Madrid and Barcelona. It was at that point that the character of the struggle changed, for the military realized they were not going to win by fiat. Instead they faced a prolonged struggle against their own people and an uncertain outcome. They appealed to fascist dictatorships in Italy, Germany, and Portugal for assistance, and they soon began receiving both men and supplies from Benito Mussolini, Adolf Hitler, and Antonio Salazar.

The 1936 Spanish election had already been widely celebrated as a great victory in progressive publications in Britain, France, and the United States. In the midst of a worldwide depression, the military rising was thus immediately seen as an assault against working people's interests everywhere. But the rapid intervention of German and Italian troops gave what might otherwise have remained a civil war a dramatic international character. Almost from the outset, then, the Spanish Civil War became a literal and symbolic instance of the growing worldwide struggle between fascism and democracy. Indeed, the Republic, the elected government, perceived the country as being invaded by foreign troops. By the time the pilots of Hitler's Condor Legion reduced the Basque's holy city of Guernica to rubble the following April, many in the rest of the world had come to share that opinion as well.

It is important to remember in this context the curiously contradictory character of life during the Great Depression. Hand in hand with widespread poverty and suffering went a certain fervent hope for change and a belief in the possibility of finding collective solutions to common economic problems. The government elected in Spain in 1936 seemed like it would contribute materially to those solutions.

Fascism, on the other hand, presented the forces of reaction in their most violent form. Its territorial ambitions became apparent when Japan invaded Manchuria in the winter of 1931-32 and when Italy invaded Ethiopia in 1935. Meanwhile, Hitler elevated religious and racial hatred to national policy almost immediately after establishing his dictatorship in 1933. A relentless series of anti-Semitic campaigns, beginning with a 1933 boycott of Jewish firms and followed by the formal liquidation of Jewish businesses and a prohibition against Jewish doctors continuing their medical practices, culminated in 1935 when Jews were stripped of all

rights of citizenship. When Hitler and Mussolini immediately allied themselves with Franco, and when Franco himself began to make pronouncements about conducting a holy war against a progressive conspiracy—rhetoric with long-standing anti-Semitic connotations—the cultural and political status of the Republic's enemies became clear.

In retrospect, it seems possible that world history might have proceeded differently had the democracies taken a strong stand against fascism in Spain in 1936. But they did not. Despite almost universal support for the Republic amongst British intellectuals and widespread support amongst the working classes, the British government preferred not to act. It was not only that they feared anything that might lead to a wider war in Europe, a fear that would eventually lead to the infamous Munich appeasement policy of 1938, but also that British businessmen and a majority of the British Cabinet felt more sympathetic with Franco. Large corporations in America also worked on Franco's behalf. In France, the government's sympathies were with the Republic, but the government was weak and feared not only a wider war but also any acts that might alienate its own military.

After providing the Loyalist government with a score of planes, France decided instead to propose an international policy of Non-Intervention that would bar all foreign aid to Spain. In fact, if Franco and the rebellious generals had been denied Italy's and Germany's aid in the early days of the war, the rebellion might well have collapsed. But Hitler and Mussolini simply ignored the Non-Intervention agreement. Meanwhile, Mexico responded by shipping rifles to the Republic, and the Soviet Union sold the Spanish government arms in exchange for Spain's gold reserves. But it was not enough over time to counter-balance the men and supplies Franco received. Over and over again throughout the war government campaigns would be overwhelmed by superior arms. And just as frequently in the letters that follow you will hear the hope that non-intervention will be overturned. For the Americans this was not an abstract matter. Better machine guns would have kept some of them alive at Jarama. More planes and artillery would have made a difference at the Ebro.

On July 18, 1936, a carefully coordinated series of military uprisings were staged all across Spain. Success or failure sometimes depended on accident or clever

strategy. In one small city the military commander pretended to support the Republic, armed the workers, and sent them to help secure Madrid; he then took over for the rebels. In Barcelona, on the other hand, anarchist workers seized arms and put down the rebellion with violent street fighting. After a few days, the rebels held about a third of the country, though there were large stretches of Spain under no real military control. Meanwhile, the government kept control of most of the navy when ships' crews rose up and threw their rebellious officers overboard. That left the rebel generals in serious difficulty, for their best troops, the Army of Africa, were in Morocco with no means of transport to the mainland. At that point Hitler and Mussolini provided support that proved critical—planes to move the Army of Africa, now under command of General Francisco Franco, to Seville. It would be the first major air-lift of troops in military history. Hitler would later observe that "Franco ought to erect a monument to the glory of the Junkers 52. It is this aircraft that the Spanish revolution has to thank for its victory" (Thomas, 370).

The first battles in the field, still in mid-July, took place over the mountain passes that would have given the rebels access to the capital city of Madrid. The people of Madrid had organized into militias based on political affiliation, and these untrained troops paid dearly to defend the passes through the Guadarrama mountains to the city's north. In any case, the battles resulted in a stalemate. The rebels, now calling themselves the Nationalists, began to organize to attack Madrid from the southwest. Four columns moved across the Spanish countryside, systematically murdering government supporters in each town they captured. On October 1 Franco took overall command of the rebel armies. Meanwhile, in the major cities a period of chaos was coming to an end. For a time the militias had carried out summary executions against their enemies, but gradually more centralized control prevailed.

As the rebel columns approached Madrid there was widespread expectation that the city would fall. The government fled to Valencia, leaving the city's defense to General Miaja. Then several remarkable events occurred. On November 7 Madrid's defenders found a highly detailed plan for the conquest of the city on the body of a fascist officer. The plan was so specific that the Loyalists concluded it could not be changed even if the rebels guessed it might have been captured, and it enabled the city to position its best forces exactly where they would do the most good. The following

day the first International Brigades marched through the city, signalling world support for the city's defenders and placing a number of people with battlefield experience at key points. That night Fernando Valera, a Republican deputy, read this statement over the air:

Here in Madrid is the universal frontier that separates liberty and slavery. It is here in Madrid that two incompatible civilizations undertake their great struggle: love against hate, peace against war, the fraternity of Christ against the tyranny of the Church This is Madrid. It is fighting for Spain, for humanity, for justice, and, with the mantle of its blood, it shelters all human beings! Madrid! Madrid!

The Spanish capital had come to stand for something much more than itself; it was now the heart of the world. For a time, indeed, international volunteers often declared themselves off to defend Madrid.

The first volunteers came spontaneously, though their individual decisions were often based in antifascism. A number of foreign nationals were in Barcelona for the "Peoples' Olympiad," scheduled in protest against the 1936 Olympics to be held in Berlin. When the Olympiad was cancelled by the outbreak of war, some of these men and women stayed on to fight. British painter Felicia Brown joined the street fighting in Barcelona and was killed in August. Two British cyclists in France crossed the border and volunteered. André Malraux, the French novelist, organized a squadron of a dozen pilots, the "Escuadrilla España," based first in Barcelona and then in Madrid. Before long, American volunteers were in the skies over Madrid as well.

But perhaps most telling of all decisions to volunteer were those by German and Italian exiles from fascism, some of them escapees from Nazi concentration camps. Some were already living in Barcelona; others made their way to Spain from elsewhere in Europe. It was thus in Spain that German and Italian antifascists in significant numbers took up arms against the fascist powers they could not fight at home. German volunteers formed the Thaelmann Battalion; Italians organized themselves into the Gastone-Sozzi Battalion and the Giustizia e Libertà Column. In all, perhaps 1,000-1,500 foreign volunteers fought in the Barcelona area in the opening two months of the war. Not many lived to see the war's end. Two years later,

in September of 1938, other German volunteers, now members of the Thaelmann Battalion in the International Brigades, were occupying a hill of unforgiving rock in the Sierra Pandols west of the Ebro river. They faced a vastly superior fascist force in full counterattack and were ordered to retreat. Their reply came back, saying, in effect, "Sorry, we've retreated before fascism too many times. We're staying." Shortly thereafter their positions were overrun.

The International Brigades themselves became a reality when the Moscow-based Comintern (Communist International) decided to act on Spain's behalf. Negotiations with the Spanish government took place in late October. Stalin's motivations, no doubt, were pragmatic. He probably hoped, for example, to use an alliance to help the Spanish Republic as a way of building a general antifascist alliance with the Western democracies. But it was too soon. That alliance would come, but only after Munich, after Spain had fallen, and after the West tried every imaginable means of appeasing Hitler. In any case, early in November, about the time the attack on Madrid commenced, word reached New York to begin recruiting Americans for service in Spain.

Although the task had to be carried out in secret, it was less difficult than one might think, for antifascism was already intense among the American Left. Indeed, future Lincoln Battalion members were already taking public stands. Poet and journalist Edwin Rolfe began publishing newspaper articles attacking Nazism in 1934. In Philadelphia, Ben Gardner was arrested for disorderly conduct at a demonstration at the German consulate. A pro-German judge sentenced him to a year in the county jail. And in New York harbor in 1935 seaman Bill Bailey scaled the mast of a German passenger ship, the Bremen, that was flying the swastika. With the enraged crew shouting beneath him, Bailey cut the black flag loose and flung it into the water. Two years later these men would all be in Spain.

Despite the diversity of their backgrounds, one may make some generalizations about the Americans who volunteered. The youngest were three eighteen-year-olds, the oldest were fifty-nine and sixty. Over eighty of the volunteers were African Americans, and the International Brigades were entirely integrated. In fact, the Lincoln Battalion was commanded for a time by Oliver Law, an African-

American volunteer from Chicago, until he died in battle. It was the first time in American history that an integrated military force was led by an African American officer. Most of the American volunteers were unmarried, although, as their letters reveal, many had relationships back home they tried to sustain by correspondence. Their median age was twenty-seven, their median birth date 1910. About eighteen percent came from New York and most of the rest came from other cities. Perhaps a third were Jews.

By the time large numbers of American volunteers began to arrive in Spain early in 1937, the flamboyant early days of the militias were over. The militias had been reorganized into Mixed Brigades more firmly under government control. In those first months untrained and lightly trained men and women had held the fascist advance at the very outskirts of the capital. Barricades had been thrown up across Madrid's streets in anticipation of fighting in the city itself. As the front stabilized, the University campus overlooking the wooded Casa de Campo on the city's western edge was heavily entrenched, with both sides holding some of the shattered buildings. Mount Garibitas, the highest point in the area, was taken by the fascists and provided a good site from which to shell the city. But the Republic's fully organized People's Army was yet a dream; it would take the bloodletting at Jarama, described in Chapter 3, to persuade many of its necessity. Meanwhile, most Americans passed through the massive fort at Figueras near the border and headed on to Albacete, a provincial capital midway between Madrid and Valencia that was the administrative center for the International Brigades. From there they moved to one of several nearby villages where individual battalions trained.

In March an overconfident Italian-Spanish force commanded by one of Mussolini's Generals, Mario Roatta, suffered an embarrassing defeat at the battle of Guadalajara, northeast of Madrid. That, for all practical purposes, put an end to major assaults on the capital, though it continued to be shelled throughout the war. The next important battles took place in northern Spain, as Franco set out to overrun the isolated Basque provinces loyal to the Republic. On April 26 Hitler's Condor Legions firebombed the ancient Basque town of Guernica, a place of no military importance, and reduced it to rubble. It was the single most telling indication of fascist ruthlessness toward civilians to date, a lesson residents of cities in Europe and

England would themselves learn in time. It led Picasso to produce his massive painting "Guernica," perhaps the most famous work of graphic art to come out of the war. Meanwhile, the Spanish government attempted to take pressure off the north with a major offensive west of Madrid in the summer of 1937. It was called the battle of Brunete. Though Franco's northern campaign was delayed, it did not stop. After eighty days of fighting, Bilbao was taken on June 19th, Santander on August 26th.

Meanwhile, the Popular Front government (a coalition of middle-class republicans, moderate socialists, and communists) had endured a civil war within the civil war in Catalonia. The government was about to integrate the remaining Catalan militias into the People's Army, a step the radical Left regarded as "a euphemism for disarmament and repression of the class-conscious revolutionary workers" (Jackson, 119). Believing that the government was exclusively concerned with defeating Franco and indifferent or antagonistic toward the major social revolution needed in Spain, an anti-Stalinist Marxist group, the POUM, provoked several days of rioting and sporadic fighting in early May of 1937 in Barcelona. They were joined by the more radical contingents of Catalanian anarchists. This gave the Spanish communists—a rather small party at the outset of the war that had gained membership and prestige in the months since—the excuse they needed to crush the POUM, a group they reviled beyond reason. In the ensuing crackdown the POUM leader Andrés Nin was taken prisoner and murdered, and other enemies of the Communist Party were tortured. By mid-June the POUM had been declared illegal. For some, this meant the betrayal of all the more utopian aims of the Spanish Left and a certain disillusionment with the cause of the Republic. For others, a crackdown seemed essential because a unified leadership focused on winning the war was indeed necessary; a full social revolution would have to wait until fascism was defeated. What is clear is that the internal dissension on the Left damaged the spirit of resistance in Catalonia. Negotiation and compromise, rather than violence, would have served all parties better in the face of Franco's armies.

Although International Brigade members did not have fully detailed knowledge of events in Barcelona, their letters show consistent antagonism toward the POUM. Moreover, since they were being bombed, strafed, and shot at by Franco's troops, they certainly considered winning the war the first priority. And their own

experience confirmed the need for a unified military command that could train recruits; coordinate troop movements with aircraft, artillery, and tanks; and supply food, ammunition, and medical services, tasks that were quite beyond the Catalanian militias.

In any case the ensuing months were taken up for the Lincolns not in intrigue but in battle. Like the perspective of Spanish soldiers in the field, the Lincolns' view of the war was thus quite different from that of those Spanish nationals who were occupied with political struggles in Madrid and Barcelona. The battle of Brunete in the unbelievable heat of July of 1937 was followed by Quinto and Belchite in August and Fuentes de Ebro in October. Then, after a brief period of training, the Lincolns faced the snows of Teruel in January and February of 1938. Taken by the Republic for a time, Teruel was recaptured by a massive Nationalist counterattack in February. Franco followed up that victory with a major offensive aimed toward the Levante and Catalonia. Launched on March 9, 1938, it involved 100,000 men and over six hundred Italian and German planes. In the histories of the American role in Spain the events are known as "The Great Retreats," for that is what the Republic's forces had to do. They were faced with continuous bombing from the air and a Panzer-style massed tank assault at key points. At the end of the month El Campesino's division made a last stand before the city of Lérida, but Franco's offensive continued. It was to prove the single worst blow against the Republic in nearly two years of war, for on April 15 the rebels reached the Mediterranean and cut the Republic in two. By the end of the month Franco held a fifty-mile stretch of coast. Some felt the war was over, but the Republic held on, buoyed by a brief resupply of arms and by the hope that the democracies would surely now repeal the Non-Intervention policy, for Germany had invaded Austria on March 12. Did the world need still more evidence of fascism's ambitions?

To resist, to hold on, was in part to buy enough time for the world to confront reality. Unfortunately, the British commitment to an appeasement policy was already in place. The Republic now had enough arms for one last great campaign, training and planning for which began immediately. It was to be a crossing of the Ebro in July of 1938, into territory lost in March and April. Initially successful, the Republic's forces were gradually pressed back by the rebel counter-offensive. Even in August or

September, arms might have made a difference, but the watershed event of the fall of 1938 was not to be the resupply of Spain's democracy. It was to be Munich.

At the end of September, British and French representatives met with Hitler and Mussolini and granted Hitler Czechoslovakia. Shamefully, Czech representatives were not invited. Meanwhile, with that agreement another unrepresented nation's fate was effectively sealed, for with the signing of the Munich Accord it was clear that the democracies would not stand against fascism in Spain. The Internationals were withdrawn, and Spain fought on alone for several more months. In late November Hitler resupplied the Nationalists with arms. Franco started his final offensive, taking Barcelona in January. At the end of March, Madrid fell. On April 1, 1939, the Spanish Civil War officially came to an end.

For many, however, the suffering was not over. It was not to be a civil war ending in reconciliation, for Franco began a reign of terror aimed at the physical liquidation of all his potential enemies. Concentration camps were set up. Tens of thousands were shot. Mass executions would continue until 1944. Meanwhile, World War II was under way, and many of the volunteers took up arms against fascism again.

III. Μετάφρασμα

Ανασκόπηση του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου

Cary Nelson

Με μια πιο μακροπρόθεσμη ιστορική ματιά, ο Ισπανικός Εμφύλιος Πόλεμος ισοδυναμεί με την εναρκτήρια μάχη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ίσως τη μοναδική φορά στην πρόσφατη ιστορία που ο κόσμος αντιμετώπισε τον φασισμό και τον ναζισμό ως πούμε σαν το απόλυτο κακό. Οι άντρες και οι γυναίκες που το κατάλαβαν αυτό από νωρίς και επέλεξαν με ελεύθερη βούληση να ορθώσουν το ανάστημά τους απέναντι στον φασισμό, έχουν κερδίσει μια ειδική θέση στην ιστορία. Από την άλλη πλευρά, ο ισπανικός εμφύλιος πόλεμος με μια πιο εσωτερική ματιά ήταν το αποκορύφωμα μιας παρατεταμένης περιόδου εθνικών και πολιτικών ταραχών σε μια χώρα που ήταν ολοένα και πιο πολωμένη και κατ' επανάληψη ανίκανη να βελτιώσει τις συνθήκες τρομερής φτώχειας στην οποία ζούσαν εκατομμύρια πολίτες της. Η Ισπανία ήταν μια χώρα στην οποία οι ακτήμονες πάσχιζαν να εξασφαλίσουν το ελάχιστο όριο διαβίωσης προβαίνοντας στη συγκομιδή τεράστιων, εύπορων, αγροτικών εκτάσεων. Η ιεραρχία της Καθολικής Εκκλησίας, η οποία ταυτιζόταν περισσότερο με τους εύπορους γαιοκτήμονες απ' ό,τι με τον ισπανικό λαό, είχε τον πλήρη έλεγχο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για αυτούς η γυναικεία μόρφωση έμοιαζε περιττή και η στοιχειώδεις εκπαίδευση περισσότερο με κίνδυνο παρά με στόχο. Το διαζύγιο ήταν παράνομο. Εντωμεταξύ, ο στρατός είχε έρθει αυτοπροσώπως, κάπως μελοδραματικά, να διαπιστώσει ως το μόνο προπύργιο εναντίον εμφύλιων ταραχών και ως τελικός εγγυητής των θεμελιωδών αξιών της ισπανικής κοινωνίας.

Όταν, τον Φεβρουάριο του 1936, μια προοδευτική κυβέρνηση του Λαϊκού Μετώπου εκλέχτηκε με την υπόσχεση μιας ρεαλιστικής αγροτικής μεταρρύθμισης ως στρατηγικό τους στόχο. Οι συντηρητικές δυνάμεις αμέσως συγκεντρώθηκαν για να σχεδιάσουν την αντίστασή τους. Η ισπανική Αριστερά, εντωμεταξύ, γιόρτασε τις εκλογές με τρόπο που προκάλεσε ανησυχία στους συντηρητικούς καπιταλιστές, στρατιωτικούς και κληρικούς ότι θα μπορούσε να ξεκινήσει μια πιο ευρεία μεταρρύθμιση. Οι φήμες για συνωμοσία πραξικοπήματος οδήγησαν ηγέτες της Δημοκρατίας να μεταθέσουν αρκετούς υψηλόβαθμους στρατιωτικούς σε

απομακρυσμένες τοποθεσίες, με σκοπό να κάνουν δυσκολότερη την επικοινωνία και τον συντονισμό μεταξύ τους. Αυτό, όμως, δεν ήταν αρκετό. Η οργάνωση στρατιωτικής εξέγερσης συνεχίστηκε.

Στις 18 Ιουλίου έλαβε χώρα η στρατιωτική ανταρσία, οι αξιωματικοί που την διοργάνωσαν, μάλιστα, πίστευαν στη γρήγορη νίκη και τη ραγδαία κατάληψη ολόκληρης της χώρας. Αυτό που οι στρατιωτικοί δεν προέβλεψαν ήταν η αποφασιστικότητα του ισπανικού λαού, ο οποίος εισέβαλε σε στρατώνες, πήρε τα όπλα και συνέτριψε την εξέγερση σε τοποθεσίες κλειδιά όπως οι πόλεις της Μαδρίτης και της Βαρκελώνης. Εκείνο ήταν το σημείο που ο χαρακτήρας του αγώνα άλλαξε, καθώς ο στρατός συνειδητοποίησε ότι δεν πρόκειται να κερδίσουν μέσω διατάγματος. Αντιθέτως αντιμετώπισαν παρατεταμένες μάχες ενάντια στο λαό τους με αβέβαιη έκβαση. Απηύθυναν έκκληση βοήθειας στις φασιστικές δικτατορίες της Ιταλίας, της Γερμανίας και της Πορτογαλίας και σύντομα άρχισαν να λαμβάνουν άνδρες και προμήθειες από τους Μπενίτο Μουσολίνι, Αδόλφο Χίτλερ και Αντόνιο Σαλαζάρ.

Οι ισπανικές εκλογές του 1936 είχαν ήδη ανακηρυχθεί ως μεγάλη νίκη σε προοδευτικά δημοσιεύματα στη Βρετανία, τη Γαλλία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Στο ενδιάμεσο μιας παγκόσμια ύφεσης, η στρατιωτική εξέγερση συνεπώς θεωρήθηκε αμέσως ως απόπειρα επίθεσης ενάντια στα συμφέροντα των εργαζομένων παντού. Η ραγδαία, ωστόσο, παρέμβαση των γερμανικών και ιταλικών στρατευμάτων έδωσε ένα δραματικό διεθνή χαρακτήρα, ενώ διαφορετικά θα μπορούσε να παραμείνει ένας εμφύλιος πόλεμος. Σχεδόν από την αρχή, ο Ισπανικός Εμφύλιος Πόλεμος έγινε, κυριολεκτικά και συμβολικά, παράδειγμα της αυξανόμενης παγκόσμιας πάλης μεταξύ του φασισμού και της δημοκρατίας. Πράγματι, η Δημοκρατία, η εκλεγμένη κυβέρνηση, θεώρησε ότι η χώρα δέχεται εισβολή από ξένα στρατεύματα. Μέχρι τη στιγμή που οι πιλότοι της Λεγεώνας Κοντόρ του Χίτλερ ισοπέδωσαν την ιερή πόλη των Βάσκων, την Γκουέρνικα, τον Απρίλιο που ακολούθησε, πολλοί στον υπόλοιπο κόσμο μοιράζονταν εξίσου τη γνώμη αυτή.

Είναι σημαντικό να θυμόμαστε στο πλαίσιο αυτό τον περίεργα αντιφατικό χαρακτήρα της ζωής κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης του '29. Παράλληλα με την εκτεταμένη φτώχεια και τον πόνο, υπήρξε μια ένθερμη ελπίδα για αλλαγή και η πεποίθηση στη δυνατότητα εξεύρεσης συλλογικών λύσεων σε κοινά

οικονομικά προβλήματα. Η κυβέρνηση που εκλέχθηκε στην Ισπανία το 1936 έδειχνε πως θα συνέβαλε ουσιαστικά στις λύσεις αυτές.

Ο φασισμός, από την άλλη πλευρά, παρουσίασε δυνάμεις αντίδρασης στη πιο βίαιη μορφή τους. Οι εδαφικές φιλοδοξίες που υπήρχαν, έγιναν εμφανείς όταν η Ιαπωνία εισέβαλε στη Μαντζουρία το χειμώνα του 1931-32 και όταν η Ιταλία εισέβαλε στην Αιθιοπία το 1935. Την ίδια ώρα, ο Χίτλερ εξύψωσε το θρησκευτικό και φυλετικό μίσος ως εθνική πολιτική σχεδόν αμέσως μετά την εγκαθίδρυση της δικτατορίας του 1933. Μια αμείλικτη σειρά αντισημιτικών εκστρατειών ξεκίνησε με το μποϊκοτάζ των εβραϊκών επιχειρήσεων το 1933. Συνεχίστηκε με την επίσημη εκκαθάριση εβραϊκών επιχειρήσεων και την απαγόρευση άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος από Εβραίους γιατρούς. Κορυφώθηκε το 1935, όταν αφαιρέθηκαν από τους Εβραίους όλα τα δικαιώματα ιθαγένειας. Με την άμεση συμμαχία του Φράνκο με το Χίτλερ και τον Μουσολίνι και με τις δηλώσεις του ίδιου του Φράνκο σχετικά με τη διεξαγωγή ενός ιερού πολέμου ενάντια σε μια προοδευτική συνωμοσία χρησιμοποιώντας έντονα ρητορικό λόγο με μακροχρόνιους αντισημιτικούς συνειρμούς. Το πολιτισμικό και πολιτικό υπόβαθρο των εχθρών της Δημοκρατίας κατέστη σαφές.

Εκ των υστέρων, φαίνεται πιθανό πως η παγκόσμια ιστορία ίσως να εξελισσόταν διαφορετικά αν οι δημοκρατίες είχαν αντιταχθεί σθεναρά κατά του φασισμού στην Ισπανία το 1936. Αλλά δεν το έκαναν. Παρά την σχεδόν παγκόσμια υποστήριξη της δημοκρατικής πλευράς μεταξύ βρετανών διανοουμένων και την ευρεία υποστήριξη από τις εργατικές τάξεις, η βρετανική κυβέρνηση προτίμησε να μην ενεργήσει. Δεν ήταν μόνο ο φόβος πως οτιδήποτε θα μπορούσε να οδηγήσει σε έναν ευρύτερο πόλεμο στην Ευρώπη, ένας φόβος που τελικά θα οδηγούσε στην περιβόητη κατευναστική Συμφωνία του Μονάχου του 1938, αλλά επίσης και ότι οι Βρετανοί επιχειρηματίες και η πλειοψηφία της βρετανικής κυβέρνησης ένωσαν περισσότερη συμπάθεια προς τον Φράνκο. Επίσης, στην Αμερική, μεγάλες εταιρείες εργάστηκαν για λογαριασμό του Φράνκο. Στη Γαλλία, την εύνοια της κυβέρνησης είχε η δημοκρατική πλευρά, αλλά η κυβέρνηση ήταν αδύναμη και φοβόταν όχι μόνο έναν ευρύτερο πόλεμο αλλά και κάθε πράξη που θα μπορούσε να δυσαρεστήσει τον στρατό της.

Αφού έδωσε στην ρεπουμπλικανική, δημοκρατική κυβέρνηση ένα πλήθος αεροσκαφών, η Γαλλία αποφάσισε αντ'αυτού να προτείνει μια διεθνή πολιτική μη παρέμβασης που να απαγορεύει κάθε ξένη βοήθεια στην Ισπανία. Μάλιστα, εάν ο Φράνκο και οι στασιαστές στρατηγοί είχαν αρνηθεί την αρωγή της Ιταλίας και της Γερμανίας τις πρώτες ημέρες του πολέμου, η εξέγερση θα μπορούσε να έχει αποτύχει. Ωστόσο, Χίτλερ και Μουσολίνι απλώς αγνόησαν τη Συμφωνία Μη Παρέμβασης. Εν τω μεταξύ, το Μεξικό ανταποκρίθηκε στέλνοντας τουφέκια στους Δημοκρατικούς, και η Σοβιετική Ένωση πούλησε τα όπλα της ισπανικής κυβέρνησης με αντάλλαγμα για τα αποθέματα χρυσού της Ισπανίας. Αλλά δεν ήταν αρκετό να αντισταθμιστούν σταδιακά οι άνδρες και οι προμήθειες που έλαβε ο Φράνκο. Κατά τη διάρκεια των εκστρατειών πολέμου της κυβέρνησης επανειλημμένα θα κατακλύζονταν από ανώτερα όπλα. Και όσο συχνά όσο και στις επιστολές που ακολουθούν, θα φανεί η ελπίδα ότι θα ανατραπεί η πολιτική της Μη Παρέμβασης. Για τους Αμερικανούς αυτό δεν ήταν ένα θεωρητικό ζήτημα. Με καλύτερα πολυβόλα θα είχαν παραμείνει κάποιοι ζωντανοί στο ποταμό Χαραμά. Περισσότερα αεροσκάφη και πυροβολικό θα μπορούσαν να κάνουν την διαφορά στον Έβρο.

Στις 18 Ιουλίου του 1936, μια προσεκτικά συντονισμένη σειρά στρατιωτικών εξεγέρσεων πραγματοποιήθηκε σε ολόκληρη την Ισπανία. Η επιτυχία ή η αποτυχία ενίοτε εξαρτιόταν από ένα τυχαίο γεγονός ή μια έξυπνη στρατηγική. Σε μια μικρή πόλη, ο στρατιωτικός διοικητής προσποιήθηκε ότι υποστήριζε τη δημοκρατική πλευρά, όπλισε τους εργάτες και τους έστειλε να βοηθήσουν στη διάσωση της Μαδρίτης. Στη συνέχεια, κατέβαλε την πόλη με τους στασιαστές. Στη Βαρκελώνη, από την άλλη πλευρά, οι αναρχικοί εργάτες κατάσχεσαν τα όπλα και κατέστειλαν την εξέγερση με βίαιες οδομαχίες. Μετά από λίγες μέρες, οι στασιαστές κατείχαν περίπου το ένα τρίτο της χώρας, αν και υπήρχαν μεγάλα τμήματα της Ισπανίας που δεν ήταν κάτω από πραγματικό στρατιωτικό έλεγχο. Εν τω μεταξύ, η κυβέρνηση διατήρησε τον έλεγχο του μεγαλύτερου μέρους του ναυτικού όταν τα μέλη των πληρωμάτων ξεσηκώθηκαν και έριξαν τους στασιαστές αξιωματικούς τους στη θάλασσα. Αυτό έφερε τους στρατηγούς της εξέγερσης σε μεγάλη δυσκολία, επειδή τα καλύτερα τους στρατεύματά, ο Στρατός της Αφρικής, βρίσκονταν στο Μαρόκο χωρίς μέσα μεταφοράς στην ηπειρωτική χώρα. Στο σημείο αυτό, ο Χίτλερ και ο Μουσολίνι παρείχαν υποστήριξη που αποδείχθηκε κρίσιμη αεροσκάφη για τη μετακίνηση του Στρατού της Αφρικής, πλέον υπό τη διοίκηση του στρατηγού Φρανθίσκο Φράνκο,

στη Σεβίλλη. Θα ήταν η πρώτη σημαντική αερομεταφορά στρατευμάτων στην στρατιωτική ιστορία. Ο Χίτλερ θα παρατήρησε αργότερα ότι «ο Φράνκο θα έπρεπε να ανεγείρει ένα μνημείο προς τιμή των Junkers 52. Σε αυτά τα αεροσκάφη χρωστάει η ισπανική επανάσταση τη νίκη της»(Τόμας, 370).

Οι πρώτες μάχες στην ξηρά, αν και ακόμα στα μέσα Ιουλίου, έλαβαν χώρα στα ορεινά περάσματα που αλλιώς θα είχαν δώσει στους επαναστάτες πρόσβαση στην πρωτεύουσα Μαδρίτης. Ο λαός της Μαδρίτης είχε οργανωθεί σε πολιτοφυλακές βασιζόμενες στα πολιτικά φρονήματα, αυτά τα ανεκπαίδευτα στρατεύματα πλήρωσαν με τίμημα τη ζωή τους την υπεράσπιση των περασμάτων στα βουνά της οροσειράς Γκουανταράμα προς τη βόρεια πλευρά της πόλης. Σε κάθε περίπτωση, οι μάχες αυτές κατέληξαν σε αδιέξοδο. Οι στασιαστές, οι οποίοι αυτοαποκαλούνταν πλέον Εθνικιστές (Nationalists), άρχισαν να οργανώνουν επίθεση από τα νοτιοδυτικά της Μαδρίτης. Τέσσερις φάλαγγες μετακινούνταν στην ισπανική ύπαιθρο, δολοφονώντας συστηματικά υποστηρικτές της κυβέρνησης σε κάθε πόλη που κατέλαβαν. Την 1η Οκτωβρίου, ο Φράνκο ανέλαβε τη γενική διοίκηση των εξεγερμένων στρατευμάτων. Την ίδια ώρα, στις μεγαλουπόλεις η περίοδος χάους έφτανε στο τέλος της. Για κάποιο χρονικό διάστημα, οι πολιτοφυλακές πραγματοποιούσαν με συνοπτικές διαδικασίες εκτελέσεις κατά των εχθρών τους, αλλά βαθμιαία επικράτησε μια πιο κεντρική εποπτεία.

Καθώς οι φάλαγγες των στασιαστών πλησίαζαν τη Μαδρίτη, κυριαρχούσε η πεποίθηση ότι η πόλη θα έπεφτε. Η κυβέρνηση κατέφυγε στη Βαλένθια, αφήνοντας την υπεράσπιση της πόλης στον Στρατηγό Μιάχα. Τότε συνέβησαν αρκετά αξιοσημείωτα γεγονότα. Στις 7 Νοεμβρίου, οι υπερασπιστές της Μαδρίτης βρήκαν ένα εξαιρετικά λεπτομερές σχέδιο της κατάκτηση της πόλης στο σώμα ενός φασίστα αξιωματικού. Το σχέδιο ήταν τόσο συγκεκριμένο που οι Δημοκρατικοί θεώρησαν πως δεν θα μπορούσε να αλλάξει ακόμα και αν οι στασιαστές μάντευαν ότι θα μπορούσε να είχε συλληφθεί και επέτρεψε την καίρια τοποθέτηση δυνάμεων στα ακριβείς σημεία της πόλης που θα έκαναν το περισσότερο καλό. Την επόμενη μέρα οι πρώτες Διεθνείς Ταξιαρχίες προέλασαν στην πόλη, υποδεικνύοντας την παγκόσμια υποστήριξη προς τους υπερασπιστές της πόλης και τοποθετώντας έναν αριθμό ανθρώπων με εμπειρία στο πεδίο της μάχης σε σημεία κλειδιά. Εκείνη τη νύχτα ο

Φερνάντο Βαλέρα, ένας Ρεπουμπλικανός βουλευτής, διάβασε αυτή την δήλωση μέσω ασυρμάτου:

Εδώ στη Μαδρίτη βρίσκονται τα παγκόσμια σύνορα που χωρίζουν την ελευθερία και την σκλαβιά. Είναι εδώ στη Μαδρίτη ότι δύο ασυμβίβαστοι πολιτισμοί αναλαμβάνουν τον μεγάλο αγώνα τους: αγάπη αντί μίσους, ειρήνη αντί πολέμου, χριστιανική αδελφότητα αντί τυραννία της Εκκλησίας.... Αυτή είναι η Μαδρίτη. Είναι ο αγώνας για την Ισπανία, για την ανθρωπότητα, για τη δικαιοσύνη και με τον ματωμένο μανδύα της σκεπάζει όλους τους ανθρώπους! Μαδρίτη! Μαδρίτη!

Η ισπανική πρωτεύουσα είχε φτάσει να αντιπροσωπεύει κάτι πολύ μεγαλύτερο από τον ίδιο της τον εαυτό. Ήταν πλέον η καρδιά του κόσμου. Για κάποιο διάστημα, πράγματι, οι διεθνείς εθελοντές συχνά δήλωναν ότι απαρνήθηκαν τους εαυτούς τους για να υπερασπιστούν τη Μαδρίτη.

Αν και οι πρώτοι εθελοντές ήρθαν αυθόρμητα, η προσωπική αυτή απόφασή τους συχνά βασιζόταν στα αντιφασιστικά τους φρονήματα. Ένας αριθμός ξένων εθνικοτήτων βρισκόταν στη Βαρκελώνη για την «Λαϊκή Ολυμπιάδα», η οποία προγραμματίστηκε ως ένδειξη διαμαρτυρίας στους Ολυμπιακούς του 1936 που θα διεξάγονταν στο Βερολίνο. Όταν η Ολυμπιάδα ακυρώθηκε μετά την κήρυξη του πολέμου, ορισμένοι από τους άνδρες και τις γυναίκες αυτούς παρέμειναν για να πολεμήσουν. Η βρετανίδα ζωγράφος Φελίσια Μπράουν εντάχθηκε στους αγώνες στους δρόμους της Βαρκελώνης και σκοτώθηκε τον Αύγουστο. Δύο Βρετανοί ποδηλάτες διέσχισαν τα σύνορα στη Γαλλία και κατατάχθηκαν εθελοντικά. Ο Γάλλος μυθιστοριογράφος, Αντρέ Μαλρώ, οργάνωσε μια μοίρα από δώδεκα πιλότους, την «Escuadrilla España», με αρχική έδρα τη Βαρκελώνη και στην συνέχεια τη Μαδρίτη. Προτού περάσει πολύς καιρός, Αμερικανοί εθελοντές επίσης βρισκόταν στους ουρανού πάνω από τη Μαδρίτη.

Ωστόσο, οι αποφάσεις εθελοντικής στρατολόγησης που ίσως αποκάλυπταν περισσότερα από όλες τις υπόλοιπες, ήταν αυτές των εξόριστων από τις φασιστικές Γερμανία και Ιταλία. Μερικοί από αυτούς διέφευγαν από ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης. Μερικοί ήδη ζούσαν στη Βαρκελώνη, άλλοι από την Ισπανία προχώρησαν σε άλλα μέρη στην Ευρώπη. Κατά αυτόν τον τρόπο Γερμανοί και Ιταλοί αντιφασίστες στην Ισπανία κατά σημαντικούς αριθμούς πήραν τα όπλα

εναντίον των φασιστικών δυνάμεων που δεν μπορούσαν να πολεμήσουν στις πατρίδες τους. Γερμανοί εθελοντές οργάνωσαν το Τάγμα «Ταίλμαν». Οι Ιταλοί οργανώθηκαν στο Τάγμα «Σεντούρια Γκαστόνε Σόζι» και τη Φάλαγγα «Δικαιοσύνης και Ελευθερίας». Πιθανόν συνολικά 1.000-1.500 ξένοι εθελοντές πολέμησαν στην περιοχή της Βαρκελώνης κατά τους πρώτους δύο μήνες του πολέμου. Πολλοί δεν έζησαν για να δουν το τέλος αυτού του πολέμου. Δύο χρόνια αργότερα, το Σεπτέμβριο του 1938, διαφορετικοί Γερμανοί εθελοντές, πλέον μέλη του Τάγματος «Ταίλμαν» στις Διεθνείς Ταξιαρχίες, καταλάμβαναν έναν απερίγραπτα βραχώδη λόφο στην οροσειρά Πάντολς δυτικά του ποταμού Έβρου. Αντιμετώπισαν μια εξαιρετικά ανώτερη φασιστική δύναμη σε πλήρη αντεπίθεση και διατάχθηκαν να υποχωρήσουν. Η απάντησή τους επέστρεψε, γράφοντας πράγματι, "Συγγνώμη, έχουμε υποχωρήσει μπροστά στον φασισμό πάρα πολλές φορές. Θα μείνουμε. " Λίγο αργότερα υποχώρησαν από τις θέσεις τους.

Οι Διεθνείς Ταξιαρχίες έγιναν πραγματικότητα όταν η εδρευόμενη στη Μόσχα Κομιντέρν (Κομμουνιστική Διεθνής) αποφάσισε να ενεργήσει για λογαριασμό της Ισπανίας. Οι διαπραγματεύσεις με την ισπανική κυβέρνηση πραγματοποιήθηκαν στα τέλη Οκτωβρίου. Τα κίνητρα του Στάλιν, χωρίς αμφιβολία, ήταν πρακτικά. Πιθανότατα ήλπιζε να χρησιμοποιήσει μια συμμαχία, για παράδειγμα, για να βοηθήσει την Ισπανική Δημοκρατία ως έναν τρόπο οικοδόμησης μιας γενικής αντιφασιστικής συμμαχίας με τις δημοκρατίες της Δύσης. Αλλά ήταν πολύ νωρίς. Αυτή η συμμαχία θα ερχόταν, αλλά μόνο μετά τη Συμφωνία του Μονάχου, αφού η Ισπανία είχε πέσει, και αφού η Δύση προσπάθησε με κάθε δυνατό τρόπο να κατευνάσει τον Χίτλερ. Σε κάθε περίπτωση, κατά το ξεκίνημα της περιόδου των επιθέσεων, στις αρχές Νοεμβρίου, στη Μαδρίτη, τα νέα έφθασαν στη Νέα Υόρκη και ξεκίνησε η στρατολόγηση Αμερικανών για υπηρετήσουν στην Ισπανία.

Αν και η αποστολή έπρεπε να εκτελεστεί μυστικά, αυτό ήταν πιο εύκολο από όσο κανείς μπορεί να σκεφτόταν, καθώς ο αντιφασισμός ήταν ήδη έντονος ανάμεσα στην Αμερικανική Αριστερά. Πράγματι, τα μελλοντικά μέλη του Τάγματος Λίνκολν είχαν πάρει ήδη δημόσια θέση. Το 1934, ο ποιητής και δημοσιογράφος Έντγουιν Ρολφ αρχίζει να δημοσιεύει άρθρα εφημερίδων επιτιθέμενος στον ναζισμό. Στη Φιλαδέλφεια, ο Μπεν Γκάρντνερ συνελήφθη για διατάραξη δημοσίας τάξεως σε μια διαδήλωση στο γερμανικό προξενείο. Ένας φιλογερμανός δικαστής τον καταδίκασε

σε ενός έτους φυλάκιση. Συγκεκριμένα, στο λιμάνι της Νέας Υόρκης, το 1935, ο ναυτικός Μπιλ Μπέιλι σκαρφάλωσε στα σχοινιά ενός γερμανικού επιβατηγού πλοίου, ονομαζόμενο Βρέμη, για να κατεβάσει τη σημαία της σβάστικα από αυτό. Με το εξοργισμένο πλήρωμα να φωνάζει από κάτω του, ο Μπέιλι ελευθέρωσε τη μαύρη σημαία και την πέταξε στο νερό. Δύο χρόνια αργότερα όλοι αυτοί οι άνδρες θα ήταν στην Ισπανία.

Παρά την διαφορετικότητα του παρελθόντος των Αμερικανών εθελοντών, μπορεί κανείς να κάνει κάποιες γενικεύσεις για αυτούς. Οι νεότεροι ήταν τρεις δεκαοχτάχρονοι και οι παλαιότεροι πενήντα εννέα και εξήντα. Περισσότεροι από ογδόντα εθελοντές ήταν Αφροαμερικανοί και οι Διεθνείς Ταξιαρχίες ήταν πλήρως ενοποιημένες. Μάλιστα, το Τάγμα Λίνκολν διοικήθηκε μέχρι το θάνατο του στη μάχη από έναν αφροαμερικάνο εθελοντή από το Σικάγο, τον Όλιβερ Λο. Ήταν η πρώτη φορά στην αμερικανική ιστορία που μικτές στρατιωτικές δυνάμεις οδηγήθηκαν από έναν αφρικανικής καταγωγής αμερικανό αξιωματικό. Οι περισσότεροι αμερικανοί εθελοντές ήταν ανύπαντροι, αν και, όπως αποκαλύπτουν τα γράμματά τους, πολλοί είχαν σχέσεις πίσω στη πατρίδα τους, τις οποίες προσπάθησαν να διατηρήσουν μέσω αλληλογραφίας. Η μέση ηλικία τους ήταν είκοσι επτά με μέση ημερομηνία γέννησής το έτος 1910. Περίπου το 18 της εκατό προέρχονταν από τη Νέα Υόρκη και οι περισσότεροι από τους υπόλοιπους ήρθαν από άλλες πόλεις. Πιθανώς το ένα τρίτο να ήταν Εβραίοι.

Οι πρώτες ένδοξες μέρες των πολιτοφυλακών τελείωσαν μέχρι τις αρχές του 1937 που μεγάλοι αριθμοί Αμερικανών εθελοντών άρχισαν να φτάνουν στην Ισπανία. Οι πολιτοφυλακές είχαν αναδιοργανωθεί στις Διεθνείς Ταξιαρχίες πιο σθεναρά υπό κυβερνητικό έλεγχο. Σε αυτούς τους πρώτους μήνες, ανεκπαίδευτοι και ελαφρώς εκπαιδευμένοι άνδρες και γυναίκες είχαν κρατήσει τη φασιστική προέλαση στα περίχωρα της πρωτεύουσας. Τα οδοφράγματα είχαν στηθεί στους δρόμους της Μαδρίτης εν αναμονή της μάχης μέσα στην πόλη. Καθώς το μέτωπο σταθεροποιούνταν, ο χώρος του Πανεπιστημίου που έβλεπε στο δασώδες πάρκο Κάσα ντε Κάμπο, στην δυτική άκρη της πόλης, ήταν έντονα οχυρωμένος αγκαλιάζοντας και από τις δύο πλευρές μερικά από τα γκρεμισμένα κτίρια. Το βουνό Γκαριμπιάς, το υψηλότερο σημείο στην περιοχή, καταλήφθηκε από τους φασίστες και παρείχε μια καλή τοποθεσία για να βομβαρδίσουν την πόλη. Αλλά ένας πλήρως

οργανωμένος Λαϊκός Στρατός της Δημοκρατίας ήταν ακόμα ένα όνειρο. Θα απαιτούνταν η αιματοχυσία στον ποταμό Χαμάρα, που περιγράφεται στο Κεφάλαιο 3, για να πειστούν πολλοί για την αναγκαιότητά του. Εν τω μεταξύ, οι περισσότεροι Αμερικανοί πέρασαν από το κυρίως μέτωπο στη πόλη Φιγκέρες κοντά στα σύνορα και στη συνέχεια κατευθύνθηκαν προς την Αλμπαθέτε, μια επαρχιακή πρωτεύουσα ανάμεσα στη Μαδρίτη και τη Βαλένθια που ήταν το διοικητικό κέντρο των Διεθνώς Ταξιαρχιών. Από εκεί μεταφέρθηκαν σε ένα από τα διάφορα κοντινά χωριά όπου εκπαιδεύτηκαν από τα επιμέρους τάγματα.

Τον Μάρτιο, μια υπεραισιόδοξη ιταλο-ισπανική δύναμη διοικούμενη από έναν στρατηγό του Μουσολίνι, το Μάριο Ροατά, υπέστη μια ταπεινωτική ήττα στη μάχη της Γουαδαλαχάρας, βορειοανατολικά της Μαδρίτης. Αυτό, για όλους τους πρακτικούς στόχους, έθεσε τέρμα στις μεγάλες επιθέσεις στην πρωτεύουσα, αν και εξακολούθησε να βομβαρδίζεται καθ'όλη τη διάρκεια του πολέμου. Οι επόμενες σημαντικές μάχες έλαβαν χώρα στη βόρεια Ισπανία, καθώς ο Φράνκο εσκεμμένα προσπέρασε τις απομονωμένες βασκικές επαρχίες που ήταν πιστές στη Δημοκρατία. Στις 26 Απριλίου, η Λεγεώνα Κόντορ του Χίτλερ βομβάρδισαν, έκαψαν την αρχαία βασκική πόλη της Γκερνίκα, τοποθεσία χωρίς στρατιωτική σημασία, και την ισοπέδωσαν. Ήταν το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα της φασιστικής σκληρότητας κατά πολιτών μέχρι τότε, ένα μάθημα που οι πολίτες των ευρωπαϊκών και αγγλικών πόλεων θα μάθαιναν με τον καιρό και οι ίδιοι. Αυτό οδήγησε τον Πικάσο να δημιουργήσει τον τεράστιο πίνακα του, «Γκουέρνικα», ίσως το πιο διάσημο έργο των γραφικών τεχνών που προέκυψε από τον πόλεμο. Εν τω μεταξύ, η ισπανική κυβέρνηση προσπάθησε να αποσυμφορήσει την πίεση στο βορρά με μια μεγάλη επίθεση στα δυτικά της Μαδρίτης το καλοκαίρι του 1937. Ονομάστηκε μάχη του Μπρουνέτ. Αν και η εκστρατεία του Φράνκο στο βορρά καθυστέρησε, δεν σταμάτησε. Μετά από ογδόντα ημέρες μάχης, το Μπιλμπάο καταλήφθηκε στις 19 Ιουνίου και το Σανταντέρ στις 26 Αυγούστου.

Εν τω μεταξύ, η κυβέρνηση του Λαϊκού Μετώπου (μια συμμαχία δημοκρατικών μεσοαστών, μετριοπαθών σοσιαλιστών και κομμουνιστών) είχε αντέξει έναν εμφύλιο πόλεμο μέσα στον εμφύλιο πόλεμο στην Καταλονία. Η κυβέρνηση επρόκειτο να ενσωματώσει τις εναπομείναντες καταλανικές πολιτοφυλακές στον Λαϊκό Στρατό, ένα βήμα που η ριζοσπαστική Αριστερά

θεωρούσε ως «ευφημισμός για τον αφοπλισμό και την καταπίεση των επαναστατών εργαζομένων με ταξική συνείδηση» (Τζάκσον, 119). Πιστεύοντας ότι η κυβέρνηση ασχολείται αποκλειστικά με το πως θα ηττηθεί ο Φράνκο και αδιάφορη ή ανταγωνιστική απέναντι στην μεγάλη κοινωνική επανάσταση που χρειαζόταν η Ισπανία, ένας αντιφασιστικός μαρξιστικός όμιλος, το Εργατικό Κόμμα Μαρξιστικής Ενότητας (POUM), προκάλεσε αρκετές ημέρες αναταραχών και σποραδικών μαχών στις αρχές του Μαΐου του 1937 στη Βαρκελώνη. Μαζί τους ενώθηκαν τα πιο ριζοσπαστικά στρατεύματα των καταλανικών αναρχικών. Αυτό έδωσε στους Ισπανούς κομμουνιστές, ένα σχετικά μικρό κόμμα στην αρχή του πολέμου που είχε κερδίσει την συμμετοχή του και κύρος τους μήνες που ακολούθησαν, την δικαιολογία που χρειάζονταν για να συντρίψουν το POUM, μια ομάδα που εξύβρισαν πέρα από κάθε λογική. Κατά την επακόλουθη καταστολή, ο ηγέτης του POUM, Αντρές Νιν, πιάστηκε αιχμάλωτος και δολοφονήθηκε, και άλλοι εχθροί του Κομμουνιστικού Κόμματος βασανίστηκαν επίσης. Μέχρι τα μέσα Ιουνίου, το POUM είχε κηρυχθεί παράνομο. Για μερικούς, αυτό σήμαινε την προδοσία όλων των έντονα ουτοπικών στόχων της ισπανικής αριστεράς και μια σχετική διάψευση των προσδοκιών τους για τους σκοπούς της Δημοκρατίας. Για άλλους, η καταστολή φαινόταν απαραίτητη καθώς μια ενοποιητική ηγεσία επικεντρωμένη στη νίκη του πολέμου ήταν πράγματι αναγκαία. Μια πλήρης κοινωνική επανάσταση θα πρέπει να περιμένει μέχρι να νικηθεί ο φασισμός. Αυτό που είναι ξεκάθαρο είναι ότι η εσωτερική διαφωνία στην Αριστερά έβλαψε το πνεύμα αντίστασης στην Καταλονία. Διαπραγματεύσεις και συμβιβασμοί, αντί της βίας, θα εξυπηρετούσαν καλύτερα όλες τις ομάδες απέναντι στο στρατό του Φράνκο.

Αν και τα μέλη της Διεθνούς Ταξιαρχίας δεν είχαν πλήρη γνώση των γεγονότων στη Βαρκελώνη, οι επιστολές τους δείχνουν συνεχή ανταγωνισμό προς το POUM. Επιπλέον, δεδομένου ότι βομβαρδίστηκαν, γαζώθηκαν και πυροβολήθηκαν από τα στρατεύματα του Φράνκο, αναμφίβολα θεωρούσαν ως πρώτη προτεραιότητα τη νίκη του πολέμου. Και η ίδια η εμπειρία τους επιβεβαίωσε την ανάγκη μιας ενοποιημένης στρατιωτικής διοίκησης που θα μπορούσε να εκπαιδεύσει νεοσύλλεκτους, να συντονίζει τις μετακινήσεις στρατευμάτων με αεροσκάφη, το πυροβολικό και τα άρματα μάχης. Επίσης, να φροντίζουν για τη προμήθεια τροφίμων, πυρομαχικών και τις ιατρικές υπηρεσίες, καθήκοντα που ξεπερνούσαν αρκετά τις καταλανικές πολιτοφυλακές.

Σε κάθε περίπτωση, τους επόμενους μήνες ανέλαβαν οι Λίνκολς όχι στις δολοπλοκίες, αλλά στην μάχη. Η οπτική των ισπανών στρατιωτών στον τομέα της μάχης έτσι και η άποψη των Λίνκολν για τον πόλεμο ήταν συνεπώς αρκετά διαφορετική από αυτή των ισπανών εθνικιστών οι οποίοι είχαν κατακτήσει με τους πολιτικούς τους αγώνες τη Μαδρίτη και τη Βαρκελώνη. Η μάχη της Μπρουνέτε κατά την απίστευτη ζέστη του Ιουλίου του 1937 ακολουθήθηκε από αυτή της Κούντο και της Μπελτσίτε τον Αύγουστο και ατή της Φουέντες ντε Έβρο τον Οκτώβριο. Στη συνέχεια, μετά από μια σύντομη περίοδο εκπαίδευσης, οι Λίνκολν αντιμετώπισαν τις χιονοπτώσεις στην Τερουέλ τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 1938. Η Τερουέλ πάρθηκε από τη Δημοκρατία για κάποιο διάστημα μετά όμως από μια εκτεταμένη αντεπίθεση των εθνικιστών τον Φεβρουάριο καταλήφθηκε.

Ο Φράνκο συνέχισε τις νίκες με μια μεγάλη επίθεση στοχεύοντας εναντίον της Λεβάντε και της Καταλονία. Αφετηρία υπήρξε η 9η Μαρτίου του 1938, συμμετείχαν 100.000 άνδρες και πάνω από εξακόσια ιταλικά και γερμανικά αεροπλάνα. Στις ιστορίες σχετικά με την αμερικανική συμβολή στην Ισπανία τα γεγονότα είναι γνωστά ως «Οι Μεγάλες Υποχωρήσεις», καθώς αυτό έπρεπε να κάνουν οι δημοκρατικές δυνάμεις. Αντιμετώπισαν συνεχείς εναέριους βομβαρδισμούς και μαζικές επιθέσεις τανκς τύπου Panzer σε σημεία κλειδιά. Στο τέλος του μήνα, η διάσπαση του El Campesino προέβαλε την τελευταία της άμυνα πριν την πόλη της Λερίδα, αλλά η επιθετική τακτική του Φράνκο συνεχίστηκε. Αποδείχθηκε το χειρότερο πλήγμα κατά της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια των σχεδόν δύο χρόνων πολέμου, καθώς στις 15 Απριλίου οι επαναστάτες έφτασαν τη Μεσόγειο χωρίζοντας τη Δημοκρατία στα δύο. Μέχρι το τέλος του μήνα ο Φράνκο κατείχε 50 χιλιόμετρα της ακτογραμμής. Κάποιοι θεώρησαν ότι ο πόλεμος τελείωσε, η Δημοκρατία όμως συνέχισε. Ενισχυμένη από ένα σύντομο ανεφοδιασμό όπλων και με την ελπίδα ότι οι δημοκρατίες σίγουρα πλέον θα καταργήσουν την πολιτική μη παρέμβασης, διότι η Γερμανία είχε εισβάλει στην Αυστρία στις 12 Μαρτίου. Ακόμα ο κόσμος χρειαζόταν κι άλλες αποδείξεις για τις φιλοδοξίες του φασισμού;

Η αντίσταση, η αντοχή, εν μέρει έδωσε χρόνο στον κόσμο να έρθει αντιμέτωπος με την πραγματικότητα. Δυστυχώς, η βρετανική δέσμευση για μια πολιτική κατευνασμού είχε ήδη τεθεί σε εφαρμογή. Η Δημοκρατία είχε τώρα αρκετά όπλα για μια τελευταία μεγάλη εκστρατεία, η εκπαίδευση και ο προγραμματισμός για

την οποία άρχισε αμέσως. Αυτή ήταν η διέλευση του Έβρου τον Ιούλιο του 1938, σε εδάφη που χάθηκαν το Μάρτιο και τον Απρίλιο. Αρχικά επιτυχημένες, οι δυνάμεις της Δημοκρατίας σταδιακά πίεςτηκαν προς τα πίσω από την αντεπίθεση των ανταρτών. Ακόμα και τον Αύγουστο ή τον Σεπτέμβριο, ο οπλισμός θα μπορούσε να είχε κάνει τη διαφορά, αλλά το γεγονός ορόσημο της πτώσης του 1938 δεν ήταν ο ανεφοδιασμός της ισπανικής Δημοκρατίας. Ήταν το Μόναχο.

Στα τέλη του Σεπτέμβρη, Βρετανοί και Γάλλοι εκπρόσωποι συναντήθηκαν με τον Χίτλερ και τον Μουσολίνι και παραχώρησαν στον Χίτλερ την Τσεχοσλοβακία. Αναίσχυντα, οι Τσέχοι εκπρόσωποι δεν προσκλήθηκαν. Εν τω μεταξύ, με αυτή τη συμφωνία σφραγίζονταν η μοίρα μιας άλλης, μη εκπροσωπούμενης χώρας, καθώς με την υπογραφή της Συμφωνίας του Μονάχου ήταν σαφές ότι οι δημοκρατίες δεν θα αντιτάσσονταν στον φασισμό στην Ισπανία. Οι Διεθνείς Ταξιαρχίες αποχώρησαν και η Ισπανία αγωνίστηκε μόνη της για αρκετούς μήνες. Στα τέλη Νοεμβρίου, ο Χίτλερ εφοδίασε τους εθνικιστές με οπλισμό. Ο Φράνκο ξεκίνησε την τελευταία του επίθεση, καταλαμβάνοντας τη Βαρκελώνη τον Ιανουάριο. Στα τέλη Μαρτίου, η Μαδρίτη έπεσε. Την 1η Απριλίου του 1939, ο ισπανικός εμφύλιος επίσημα έληξε.

Για πολλούς, ωστόσο, ο πόνος δεν σταμάτησε. Δεν ήταν ένας εμφύλιος πόλεμος που τελείωσε με συμφιλίωση, καθώς ο Φράνκο σηματοδότησε μια βασιλεία τρόμου στοχεύοντας στη φυσική εκκαθάριση όλων των πιθανών εχθρών του. Δημιουργήθηκαν στρατόπεδα συγκέντρωσης. Δεκάδες χιλιάδες εκτελέστηκαν. Οι μαζικές εκτελέσεις θα συνεχίζονταν μέχρι το 1944. Εν τω μεταξύ, ο Β 'Παγκόσμιος Πόλεμος ήταν σε εξέλιξη και πολλοί από τους εθελοντές πήραν και πάλι τα όπλα ενάντια στον φασισμό.

Β' ΜΕΡΟΣ

I. Σχολιασμός της μετάφρασης

Όταν μεταφράζουμε, προσπαθούμε να δημιουργήσουμε ένα κείμενο που να μεταδίδει το ίδιο νόημα με αυτό που μεταδίδεται από το πρωτότυπο κείμενο και που να εκπληροί σωστά τις ίδιες λειτουργίες με αυτές που εκπληροί το πρωτότυπο. Χρησιμοποιούμε λέξεις και προτάσεις με σκοπό να παραγάγουμε στο μυαλό του αναγνώστη του μεταφράσματος τις ίδιες αξίες με αυτές που παράγονται στο μυαλό του αναγνώστη του πρωτότυπου έργου. Χρησιμοποιούμε, δηλαδή, γλώσσα.(Κεντρωτής 1996\ :15).

Βασική αφετηρία του γλωσσολογικού μας και μεταφραστικού μας προβληματισμού είναι πως η μεταφραστική διαδικασία είναι μία διαδικασία απαιτητική και ιδιαίτερη, καθώς χρειάζεται από την πλευρά του μεταφραστή συνολική και σφαιρική κατανόηση του κειμένου της γλώσσας προέλευσης τόσο σε επίπεδο γλώσσας όσο και σε επίπεδο σημασιολογικό. Και αυτό, διότι η σωστή και προσεγμένη νοηματική αντίληψη και κατανόηση του κειμένου οδηγεί σε σωστές μεταφραστικές διαδικασίες και τεχνικές τις οποίες ο μεταφραστής επικαλείται, ώστε να μπορέσει να έχει το καλύτερο δυνατό γλωσσολογικό, υφολογικό, μεταφραστικό αποτέλεσμα(Σελλά-Μάζη-Μπατσαλιά, 1994).

Η σχέση συνεπώς της Γλωσσολογίας με τον τομέα της μετάφρασης είναι μία άρρηκτη σχέση και αυτό διότι η γλωσσολογία μελετάει και εστιάζει σε μία σειρά θεμάτων που αφορούν στην υφολογική απόδοση ενός κειμένου, το είδος του κειμένου και τον σκοπό που αυτό επιτελεί εστιάζοντας τόσο σε επίπεδο γλώσσας όσο και μορφής(Σελλά-Μάζη-Μπατσαλιά, 1994).

Πέρα όμως από την γλωσσολογική προσέγγιση και αναγνώριση ενός κειμένου, ο μεταφραστής πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη του και το πραγματολογικό πλαίσιο του κειμένου. Συγκεκριμένα, στόχος μίας επιτυχημένης μετάφρασης είναι η σωστή επιλογή που θα κάνει ο μεταφραστής λαμβάνοντας σημείο αναφοράς το περιβάλλον στο οποίο απευθύνεται το κείμενο και συγκεκριμένα, το πολιτιστικό υπόβαθρο, τα ήθη, τα έθιμα, οι συνήθειες, η νοοτροπία που περιστοιχίζουν το κάθε κείμενο καθώς και την κουλτούρα και νοοτροπία του κοινού στο οποίο το κάθε κείμενο απευθύνεται(Σελλά-Μάζη-Μπατσαλιά, 1994).

Και αυτό διότι ο στόχος κάθε μεταφραστή δεν είναι η πιστή μετάφραση-απόδοση του κειμένου από τη μία γλώσσα στην άλλη αλλά να δημιουργήσει ένα μετάφρασμα το οποίο να ανταποκρίνεται γλωσσολογικώς αλλά και σε πραγματολογικό επίπεδο στη νέα γλώσσα –στόχος και φυσικά στο κοινό που θα την διαβάσει. Γι' αυτό, λοιπόν, πρέπει να δημιουργηθεί ένα νέο κείμενο το οποίο και έχει ένα άρτιο επικοινωνιακό αποτέλεσμα, καθώς άμεσος στόχος της γλωσσικής διεργασίας είναι η επικοινωνία (Lyons 1999). Άλλωστε, η γλώσσα έχει στόχο την επικοινωνία και αυτό, διότι είναι το βασικό εργαλείο για την αρμονική λειτουργία μιας κοινωνίας, καθώς μέσω αυτής τα μέλη της επικοινωνούν. Κατά Saussure, η γλώσσα συνιστά την κοινωνικά πλευρά του λόγου και είναι προϊόν της ομιλίας (Παυλίδου, 2008). Στη κοινωνική πλευρά της γλώσσας τείνουν γλωσσολόγοι όπως ο Μπαμπινιώτης ο οποίος υποστηρίζει πως η γλώσσα είναι ένας κώδικας σημείων ορισμένης μορφής με τα οποία επιτυγχάνεται η επικοινωνία των μελών μιας γλωσσικής κοινότητας. Με τη συγκεκριμένη αρχή, η επικοινωνία είναι ο βασικός στόχος μιας γλώσσας. Άλλωστε, η γλώσσα είναι ένας κώδικας σημείων ορισμένης μορφής με τα οποία επιτυγχάνεται η επικοινωνία μεταξύ των μελών μιας γλωσσικής κοινότητας. (Μπαμπινιώτης, 1998). Στη ίδια προσέγγιση της γλώσσας τείνει και η Βέργη, η οποία θεωρεί πως η γλώσσα είναι ένα λειτουργικό σύστημα που έχει ένα τέλος, δηλαδή σκοπό, ο οποίος δεν είναι άλλος από την επικοινωνία ή την έκφραση (Βέργη, 2003).

Σχετικά, λοιπόν, με τα κειμενικά-γλωσσολογικά χαρακτηριστικά του εν λόγω κειμένου είναι αρχικώς η ιδιαίτερη νοηματική απόδοση τους τόσο στην αγγλική γλώσσα όσο και στην ελληνική γλώσσα. Τα εν λόγω λογοτεχνικά κείμενα χρησιμοποιούν μία ιδιαίτερη γλώσσα. Ειδικότερα, ο συντάκτης τους χρησιμοποιεί διαφορετική γλωσσολογική και σημειωτική τακτική σε σχέση με την καθημερινή χρήση της γλώσσας και κάποιον συγκεκριμένο λόγο. Ο λόγος είναι πως κάθε κείμενο υπηρετεί συγκεκριμένους κειμενικούς παράγοντες. Το συγκεκριμένο κείμενο χρησιμοποιεί απλό, λιτό, καθημερινό, οικείο, λεξιλόγιο με λεκτικούς εντυπωσιασμούς καθώς ο συγκεκριμένος συνδυασμός λέξεων οδηγεί σε ένα ιδιαίτερο γλωσσικό αποτέλεσμα. Στόχος είναι η ενημέρωση αλλά και η ευαισθητοποίηση του αναγνώστη πάνω σε μία συγκεκριμένη προβληματική. Στοχεύουν, με άλλα λόγια, στην άμεση εντύπωση ενός συγκεκριμένου μηνύματος στον δέκτη-αναγνώστη, μέσω της ιδιαίτερης χρήσης της γλώσσας. Η επίκληση στο συναίσθημα, λοιπόν, είναι μία στρατηγική που χρησιμοποιείται για να προσελκύσει

το αναγνωστικό κοινό και να το προκαλέσει. Για τον λόγο αυτόν προσφεύγει στη χρήση απλού, καθημερινού λεξιλογίου. Ωστόσο, υπάρχει χρήση πιο εξειδικευμένου λεξιλογίου (π.χ. αναφορές στον οπλικό εξοπλισμό) σε ορισμένες περιπτώσεις, καθώς αποτελεί και ιστορική αφήγηση. Επίσης, δεν θα μπορούσε να μην αναφερθεί η μεταφραστική δυσκολία που αντιμετωπίστηκε κατά την εύρεση

Το ιδιαίτερο αυτό λεξιλόγιο αλλά και ο σκοπός του κειμένου, που όπως προείπαμε είναι η κοινοποίηση και η ευαισθητοποίηση του ευρύ κοινού απέναντι σε ένα πρόβλημα-, λήφθηκαν σοβαρά υπόψη κατά την μετάφραση από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα.

Για τη μετάφραση του κειμένου της εργασίας αυτής ακολουθήθηκε η παρακάτω διαδικασία. Σε πρώτο επίπεδο, έγινε η ανάγνωση και η επεξεργασία του κειμένου-πηγή με σκοπό την πλήρη κατανόηση του αλλά και την αναγνώριση των επιμέρους δυσκολιών που θα έπρεπε να αντιμετωπιστούν κατά τη διαδικασία της μετάφρασης. Σε δεύτερο επίπεδο, έγινε η μετάφραση του κειμένου αυτού. Το τρίτο επίπεδο αποτελείται από την επεξεργασία του μεταφράσματος σε μορφολογικό, συντακτικό, υφολογικό, πραγματολογικό και λεξιλογικό επίπεδο έτσι ώστε να μην αποκλίνει από το πρωτότυπό του αλλά παράλληλα να επιτυγχάνει και τον επικοινωνιακό του σκοπό.

Η κατηγορία μετάφρασης που έλαβε χώρα ήταν η διαγλωσσική μετάφραση καθώς πρόκειται για μετάφραση ενός γλωσσικού σημείου από μία γλώσσα σε μία άλλη(αγγλικά σε ελληνικά) ενώ το είδος της μετάφρασης είναι εξειδικευμένη - ειδική μετάφραση καθώς πρόκειται για ιστορική αφήγηση(Γραμμενίδης etal, 2015).

Παρακάτω, παραθέτω εκτενέστερα τα μεταφραστικά προβλήματα και τις δυσκολίες που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της μεταφραστικής διαδικασίας με σκοπό να εξηγήσω και να δικαιολογήσω όλες τις μεταφραστικές μου επιλογές που διαμόρφωσαν το τελικό μετάφρασμα.

A. Μορφολογικό και Συντακτικό Επίπεδο

"What is involved is the knowledge of the systems of chain and choice which organize the semantic meaning provided by the proposition. In itself, then syntactic knowledge is a matter of knowing what elements exist in a language and how they may be legitimately combined." (Bell, 1991:207)

Από την άλλη, ο Koller στο έργο του μιλά για μορφική ισοδυναμία, που αφορά τη μορφή και την αισθητική του κειμένου, συμπεριλαμβανομένων των λογοπαιγνίων και των ατομικών υφολογικών στοιχείων του κειμένου στόχου (ΚΠ).(Μπατσαλιά, 2003:279)

Ημετάφραση δεν περιορίζεται στη μεταφορά του νοήματος, αλλά περιλαμβάνει και μεταφορά της μορφής. Η μορφή κάθε κειμένου, και ιδιαίτερα του λογοτεχνικού, συμβάλλει στην επίτευξη του επικοινωνιακού του σκοπού(Μπατσαλιά, 2003:279).

Αυτό όμως δεν συνεπάγεται ότι σε κάθε γλώσσα επιτυγχάνεται η πιστή μεταφορά της κειμενικής μορφής και του επικοινωνιακού σκοπού. Κάθε μορφολογική και συντακτική επιλογή ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες και συμβάσεις, οι οποίες είναι ιδιαίτερες σε κάθε γλώσσα. Φαίνεται ότι η μορφολογία και η σύνταξη διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του σημασιολογικού πεδίου ενός εκφωνήματος. [...]

Τα παρακάτω παραδείγματα είναι ενδεικτικά των συντακτικών και μορφολογικών μεταφραστικών δυσκολιών που προέκυψαν κατά τη μεταφραστική διαδικασία.

1. Μετατροπή Ενικού αριθμού σε Πληθυντικό

- “**Negotiation** and **compromise**, rather than violence...”
«**Διαπραγματεύσεις** και **συμβιβασμοί**, αντί της βίας...»

2. Μεταβολή φωνής

2.1 Μετατροπή Ενεργητικής φωνής σε Παθητική

- “...Success or failure sometimes **depended** on accident ...”
«...Η επιτυχία ή η αποτυχία ενίοτε **εξαρτιόταν** από ένα τυχαίο γεγονός...»
- “...representatives **met** with Hitler and Mussolini ...”
«...εκπρόσωποι **συναντήθηκαν** με τον Χίτλερ και τον Μουσολίνι...»
- “...the excuse they **needed** to crush...”

«...την δικαιολογία που **χρειάζονταν** για να συντρίψουν...»

2.2 Μετατροπή Παθητικής φωνής σε Ενεργητική

- “...until fascism **was defeated**.”
«...μέχρι να **νικηθεί** ο φασισμός...»
- “...northern campaign **was delayed**...”
«...και η εκστρατεία του Φράνκο στο βορρά **καθυστέρησε**...»

3. Μεταβολή του χρόνου

- “...what might otherwise **have remained** a civil ...”
«...μπορούσε να **παραμείνει** ένας εμφύλιος...»

4. Μεταβολή τάξης

4.1 Μετατροπή Ρήματος σε Ουσιαστικό

- “...immediately **allied** themselves...”
«...άμεση συμμαχία του Φράνκο...»
- “...To **resist**, to **hold** on, was in part ...”
«...Η **αντίσταση**, η **αντοχή**, εν μέρει...»

4.2 Μετατροπή Ουσιαστικού σε Ρήμα

- “...be a civil war **ending** in reconciliation...”
«...ήταν ένας εμφύλιος πόλεμος που **τελείωσε** με συμφιλίωση...»

5. Απόδοση Γερουνδίου ως Μετοχή ή Ουσιαστικό

- “... living by **following** the harvests on vast, wealthy...”
«...διαβίωσης **προβαίνοντας** στη συγκομιδή τεράστιων...»
- “...pronouncements about **conducting** a holy war ...”
«...με τη **διεξαγωγή** ενός ιερού πολέμου...»
- “...the city, **signalling** world support for the ...”
«...στην πόλη, **υποδεικνύοντας** την παγκόσμια υποστήριξη...»

6. Προσθήκη Λέξεων

- “...that was **increasingly** polarized and **repeatedly** unable to ameliorate ...”

«...ήταν **ολοένα και πιο** πολωμένη και **κατ'επανάληψη** ανίκανη να βελτιώσει...»

- “...continuing their **medical practices...**”
«...απαγόρευση **άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος...**»
- “...during the **Great Depression...**”
«...τη διάρκεια της **παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης του ‘29...**»

7. Αλλαγή Σημείων Στίξεως

- “...the world confronted—**fascism and Nazism**—something like...”
«...ο κόσμος αντιμετώπισε **τον φασισμό και τον ναζισμό** ας πούμε σαν...»
- “... national political unrest—unrest in a country that was ...”
«...εθνικών και πολιτικών ταραχών σε μια χώρα που ήταν...»
- “...a progressive conspiracy—**rhetoric with long-standing anti-Semitic connotations**—the cultural and ...”
«...μια προοδευτική συνωμοσία **χρησιμοποιώντας** έντονα ρητορικό λόγο με μακροχρόνιους αντισημιτικούς **συνειρμούς**. **Το** πολιτισμικό και πολιτικό...»
- “...communists—a **rather small party at the outset of the war that had gained membership and prestige in the months since**—the excuse ...”
«...κομμουνιστές, ένα σχετικά μικρό κόμμα στην αρχή του πολέμου που είχε κερδίσει την συμμετοχή του και κύρος τους μήνες που ακολούθησαν, την δικαιολογία...»

Στο κείμενο προς μετάφραση το φαινόμενο της χρήσης παύλας στην αρχή και στο τέλος της πρότασης συναντήθηκε αρκετές φορές. Κατά τη μετάφραση, οι παύλες αντικαταστάθηκαν με κόμματα ή τελείες, καθώς με αυτόν κυρίως τον τρόπο συντάσσονται τα ελληνικά κείμενα, ενώ η χρήση των παυλών είναι σπάνια.

B. Σημασιολογικό επίπεδο

«Ο μεταφραστής επανακωδικοποιεί και μεταβιβάζει ένα μήνυμα που λαμβάνει από μία άλλη πηγή. Άρα, η μετάφραση ενέχει δύο ισοδύναμα μηνύματα σε δύο διαφορετικούς κώδικες.» (Jacobson στον Munday 2004:71)

Ο Munday αναφέρει τα λόγια του Jacobson, ο οποίος λέει «συνήθως δεν υφίσταται πλήρης ισοδυναμία ανάμεσα στις μονάδες του [γλωσσικού] κώδικα (κωδικές μονάδες)[...] Η διαγλωσσική μετάφραση συνεπάγεται λοιπόν την αντικατάσταση των μηνυμάτων σε μία γλώσσα με ολοκληρωμένα μηνύματα σε μία άλλη γλώσσα και όχι με επιμέρους ξεχωριστές κωδικές μονάδες.»(Munday, 2004:71

Επίσης, η αναγκαιότητα να υπάρχει «ισοδυναμία» του μηνύματος ανάμεσα στο κείμενο-πηγή (ΚΠ) και στο κείμενο-στόχο (ΚΣ) απορρέει από το γεγονός ότι οι κωδικές μονάδες διαφέρουν, καθώς ανήκουν σε δύο διαφορετικά σημειακά συστήματα (γλώσσες), που επιμερίζουν την πραγματικότητα με διαφορετικό τρόπο(Munday, 2004:71).

Κατά την Μπατσαλιά, (Μπατσαλιά, 2003:281) στη μεταφραστική διαδικασία, δεν γίνεται απλή μεταφορά της λέξης από τη μια γλώσσα στην άλλη, αλλά εκφέρεται η ισοδύναμη έννοια στη γλώσσα-στόχο. Η ικανή γνώση της γλώσσας-πηγής απαιτείται τόσο για την κατανόηση του περιεχομένου όσο για την επιτυχή σημασιολογική ανάλυση των προς απόδοση νοημάτων. Με αυτόν τον τρόπο ο μεταφραστής αποφεύγει λάθη σημασιολογικού επιπέδου όπως οι παρανοήσεις και οι διαφορούμενες έννοιες. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι οι έννοιες των λέξεων αλλάζουν σύμφωνα με την επικοινωνιακή λειτουργικότητα του κειμένου. «Έτσι, ο μεταφραστής, εναρμονιζόμενος με τον επικοινωνιακό σκοπό τόσο του πρωτοτύπου όσο και του μεταφράσματος, καλείται:

1. να προσδιορίσει το σημασιολογικό εύρος των νοημάτων του πρωτοτύπου,
2. να αναγνωρίσει το επίπεδο εκφοράς των νοημάτων στη γλώσσα-πηγή (καταδηλωτικό, συνειρμικό, βιωματικό),
3. να συλλάβει εντός του ευρύτερου κοινωνιογλωσσολογικού πεδίου της γλώσσας-στόχου ανάλογα, ισοδύναμα νοήματα και
4. να προβεί σε διασταύρωση των σημασιολογικών πεδίων των δύο γλωσσών.»

Τα παρακάτω παραδείγματα δείχνουν τις μεταφραστικές δυσκολίες που αντιμετώπιστηκαν όσον αφορά το σημασιολογικό επίπεδο

- “In a **longer historical perspective** the Spanish Civil War...”
«Με μια **πιο μακροπρόθεσμη ιστορική ματιά**, ο ισπανικός εμφύλιος πόλεμος...»
- “...have thus earned a special **status** in history.”
«...έχοντας έτσι κερδίσει μια ειδική **θέση** στην ιστορία.»

- “**Viewed internally**, on the other hand, the Spanish Civil War was ...”
«Από την άλλη πλευρά, ο ισπανικός εμφύλιος πόλεμος **με μια πιο εσωτερική ματιά** ήταν ...»
- “...cobbled together **a bare subsistence living** by following ...”
«...πασχίζοντας για **το ελάχιστο όριο διαβίωσης** προβαίνοντας ...»
- “**Hand in hand** with widespread poverty ...”
«**Παράλληλα** με την εκτεταμένη φτώχεια...»
- “...tasks that **were** quite **beyond** the...”
«...καθήκοντα που **ξεπερνούσαν** αρκετά τις...»

Γ. Υφολογικό επίπεδο

«Υφολογική (μεταφραστική) ισοδυναμία: όπου υπάρχει λειτουργική ισοδυναμία των στοιχείων τόσο στο πρωτότυπο όσο και στο μετάφρασμα που στοχεύει σε μια εκφραστική ταυτότητα με αμετάβλητο ταυτόσημο νόημα.»(Bassnett, 2002:30

Επίσης σύμφωνα με την Μπατσαλιά, (Μπατσαλιά, 2003:285) «ο μεταφραστής καλείται να αναγνωρίσει το ύφος του κειμένου-πηγής και τα γλωσσικά στοιχεία που το συγκροτούν καθώς και να εξετάσει αν η γλώσσα-στόχος παρέχει ανάλογα σχήματα. Οφείλει να αναγνωρίσει την λειτουργικότητά τους στο κείμενο-πηγή και να διερευνήσει, αν και πως εκφέρεται στη γλώσσα-στόχο ανάλογη λειτουργικότητα»

Η μεταφράστρια αποπειράθηκε να ακολουθήσει τόσο το ύφος τους συντάκτη του κειμένου όσο και των αντίστοιχων ελληνικών κειμένων. Παρακάτω δίνονται ορισμένα παραδείγματα ύφους τα οποία εντοπίζονται στο κείμενο:

Στο μόνο σημείο που θα μπορούσε να θεωρηθεί πως υφίσταται προσωπικό ύφος είναι στο απόσπασμα που μιλάει ο Φερνάντο Βαλέρα:

“Here in Madrid is the universal frontier that separates liberty and slavery. It is here in Madrid that two incompatible civilizations undertake their great struggle: love against hate, peace against war, the fraternity of Christ against the tyranny of the Church . . . This is Madrid. It is fighting for Spain, for humanity, for justice, and, with the mantle of its blood, it shelters all human beings! Madrid! Madrid!”

«Εδώ στη Μαδρίτη βρίσκονται τα παγκόσμια σύνορα που χωρίζουν την ελευθερία και την σκλαβιά. Είναι εδώ στη Μαδρίτη ότι δύο ασυμβίβαστοι πολιτισμοί αναλαμβάνουν τον μεγάλο αγώνα τους: αγάπη αντί μίσους, ειρήνη αντί πολέμου, χριστιανική αδελφότητα αντί τυραννία της Εκκλησίας.... Αυτή είναι η Μαδρίτη. Είναι ο αγώνας για την Ισπανία, για την ανθρωπότητα, για τη δικαιοσύνη και με τον ματωμένο μανδύα της σκεπάζει όλους τους ανθρώπους! Μαδρίτη! Μαδρίτη!»

Αφηγηματικό ύφος:

- “The military rebellion took place on July 18...”
«Στις 18 Ιουλίου έλαβε χώρα η στρατιωτική εξέγερση...»
- “The 1936 Spanish election had already been ...”
«Οι ισπανικές εκλογές του 1936 είχαν ήδη...»
- “On July 18, 1936, a carefully coordinated series ...”
«...επέλεξαν με ελεύθερη βούληση να ορθώσουν...»

Δ. Πραγματολογικό επίπεδο

Σε πραγματολογικό επίπεδο, γίνεται ανάλυση των γλωσσολογικών φαινομένων, δηλαδή του λεξιλογίου και της μορφοσυντακτικής δομής (τόσο του κειμένου-πηγής όσο του κειμένου-στόχου) στο κοινωνικό, ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο των δυο γλωσσών. Κατά τη μεταφραστική διαδικασία, ο μεταφραστής ενδιαφέρεται, με αφορμή το κείμενο-πηγή, να συνθέσει ένα νέο κείμενο στη γλώσσα-στόχο το οποίο θα απευθύνεται σε μέλη διαφορετικής γλώσσας και πολιτισμού. Επομένως οφείλει να γνωρίζει την εξωκειμενική πραγματικότητα και τις προθέσεις του συντάκτη του κειμένου. «Ο μεταφραστής, προσβλέποντας στην κατανόηση και τον καθορισμό του επικοινωνιακού σκοπού, καλείται να αναλύσει τις ακόλουθες παραμέτρους:

- σχέση μεταξύ συντάκτη και αναγνώστη,
- σχέση συντάκτη και αναγνώστη με εκφερόμενα σημαίνοντα και σημαινόμενα,
- ένταξη των συμπερασμάτων αυτών στο ευρύτερο κοινωνιοπολιτιστικό περιβάλλον της γλωσσικής κοινότητας που χειρίζεται τη γλώσσα-πηγή,
- ανάλυση του ευρύτερου κοινωνιοπολιτιστικού περιβάλλοντος της γλωσσικής κοινότητας που χειρίζεται τη γλώσσα-στόχο και προσαρμογή των προηγούμενων του διαπιστώσεων στα συμπεράσματα αυτής της ανάλυσης.»

Δίνονται ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα των μεταφραστικών δυσκολιών που συναντήθηκαν σε πραγματολογικό επίπεδο.

AdolfHitler - Αδόλφος Χίτλερ

AntonioSalazar - Αντόνιο Σαλαζάρ

AndrésNin – Αντρές Νιν

April – Απρίλιος

Barcelona - Βαρκελώνη

Basque- Βάσκοι

Belchite - Μπελτσίτε

BenitoMussolini - Μπενίτο Μουσολίνι

Britain – Βρετανία

Brunete - Μπρουνέτε

CasadeCampo - ΚάσαντεΚάμπο

Catalonia – Καταλονία

Czech- Τσέχοι

CondorLegion - ΛεγεώναΚοντόρ

Czechoslovakia – Τσεχοσλοβακία

Ebro – Έβρος¹
Ethiopia - Αιθιοπία
Europe - Ευρώπη
February - Φεβρουάριος
FernandoValera – ΦερνάντοΒαλέρα
Figueras – Φιγκέρες
France – Γαλλία
Francisco Franco - Φράνκο
Fuentes de Ebro – ΦουέντεσντεΈβρο
Garibitas - Γκαριμπίτας
Germany - Γερμανία
Guadalajara – Γουαδαλαχάρα
Guadarrama - Γκουαδαράμα
Guernica – Γκουέρνικα (Γκερνίκα)²
Italy - Ιταλία
Jackson -Τζάκσον
January - Ιανουάριος
Japan - Ιαπωνία
Jarama - Χαραμά
Lérida - Λέριδα
Levante- Λεβάντε
Madrid - Μαδρίτη
Manchuria - Μαντζουρία
Mario Roatta – ΜάριοΡοατά
Marocco -Μαρόκο
Mediterranean - Μεσόγειος
Mexico - Μεξικό
Miaja – Μιάχα
Munich - Μόναχο
November - Νοεμβριος
October- Οκτώβρης

¹ Πρόκειται για ισπανικό ποταμό. Δεν γίνεται καμία αναφορά στον ελληνικό ποταμό Έβρο.

²Όσον αφορά το συγκεκριμένο τοπωνύμιο διαπιστώθηκε πως αν και η φωνητική μεταγραφή της ισπανικής αυτής πόλης είναι η Γκερνίκα, το ελληνικό αναγνωστικό κοινό ωστόσο την γνωρίζει ως Γκουέρνικα λόγω του ομώνυμου πίνακα του ζωγράφου Πάμπλο Πικάσο.

Picasso – Πικάσο

Portugal – Πορτογαλία

Quinto - Κούντο

Soviet Union – Σοβιετική Ένωση

Spain - Ισπανία

Teruel – Τερουέλ

United States - Ηνωμένες Πολιτείες

Valencia – Βαλένθια

Τέλος, επιλέχτηκε να διατηρηθούν:

1. το **Junkers 52**, καθώς πρόκειται για μοντέλο αεροσκαφών .
2. το **Panzer**, γιατί είναι μοντέλο τανκς
3. το **El Campesino**, καθώς είναι το χαρακτηριστικό ψευδώνυμο σημαντικής προσωπικότητας για τον εμφύλιο πόλεμο της Ισπανίας.
4. το **POUM** μεταφράστηκε στα ελληνικά την πρώτη φορά που συναντήθηκε στο κείμενο, ώστε ο αναγνώστης να γνωρίζει το συμβολισμό του, αλλά στην συνέχεια διατήρησε του λατινικούς χαρακτήρες στο ακρωνύμιο του, καθώς η ονομασία του έχει ιστορικό υπόβαθρο.
5. το **Escuadrilla España**, γιατί θεωρήθηκε καταλληλότερο.

Ε. Λεξιλογικό επίπεδο

Η Nord γράφει πως στην περίπτωση ενός προς μετάφραση κειμένου, ο μεταφραστής αποτελεί τον πραγματικό δέκτη του κειμένου-πηγής, ο οποίος στη συνέχεια πρέπει να πληροφορήσει κάποιους άλλους δέκτες - οι οποίοι βρίσκονται σε μία περίπτωση που διέπεται από τις συνθήκες του πολιτισμού-στόχου - αναφορικά με την παροχή πληροφοριών του κειμένου-πηγής. Ο μεταφραστής προσφέρει σε αυτό το νέο κοινό ένα νέο κείμενο-στόχο που έχει συνταχθεί, όπως είναι αναμενόμενο, με βάση τις υποθέσεις του μεταφραστή για τις ανάγκες, τις προσδοκίες, τις προηγούμενες γνώσεις κτλ. του κοινού-στόχου. Οι υποθέσεις αυτές, προφανώς, θα διαφέρουν από αυτές του συγγραφέα του πρωτοτύπου, γιατί οι παραλήπτες του κειμένου-πηγής και οι παραλήπτες του κειμένου στόχο ανήκουν σε διαφορετικούς πολιτισμούς και γλωσσικές ικανότητες. Αυτό σημαίνει ότι ο μεταφραστής προσφέρει άλλου είδους πληροφορίες και σε διαφορετική μορφή(Nord, 2004:86).

"The translation of Idioms take us a stage further in considering the question of meaning and translation, for idioms like puns, are culture bound. The substitution is made not on the basis of the linguistic elements in the phrase, nor on the basis of a corresponding or similar image contained in the phrase, but on the function of the idiom." (Bassnett, 2002:32)

"Linguistic equivalence: where there is homogeneity on the linguistic level of both SL and TL texts, i.e. word for word translation."(Bassnett, 2002:31)

«Γλωσσική ισοδυναμία: όπου υπάρχει ομοιογένεια στο γλωσσικό επίπεδο τόσο των κειμένων-πηγής και κειμένων στόχων, για παράδειγμα η κατά λέξη μετάφραση.»

Τέλος, σύμφωνα με τον Παπαναστασίου, «ο γλωσσικός δανεισμός είναι ένα φαινόμενο που υπήρξε και θα υπάρχει σε όλες τις γλώσσες, από τη στιγμή που οι ομιλητές μιας γλώσσας έρχονται σε επαφή με ομιλητές μιας άλλης. Ακόμη και στα παλαιότερα γραπτά κείμενα που έχουν σωθεί από οποιαδήποτε γλώσσα, πιστοποιείται η ύπαρξη δανείων και αυτό γιατί οι πολιτισμικές σχέσεις και ανταλλαγές μεταξύ ανθρώπινων ομάδων και κοινωνιών είναι ένα γεγονός που ξεκίνησε πολύ πριν την εμφάνιση της γραφής.»(Παπαναστασίου, 2001:45)

Ακολουθούν ενδεικτικά παραδείγματα των μεταφραστικών προβλημάτων που προέκυψαν σε λεξιλογικό επίπεδο.

1. Ιδιωτισμοί

- "...perhaps the only time in **living memory** when the world ..."
«...ίσως τη μοναδική φορά **στην πρόσφατη ιστορία**, όταν ο κόσμος...»

- “...something like **unqualified evil**.”
«...κάτι σαν **το απόλυτο κακό**.»
- “...understood this **early on** and ...”
«...κατάλαβαν αυτό **από νωρίς** και...»
- “...free will **to stand against** fascism...”
«...ελεύθερη βούληση **να ορθώσουν το ανάστημά τους απέναντι** στον φασισμό...»
- “...landless peasants **cobbled together** a bare ...”
«...οι ακτήμονες **πασχίζοντας** για το ελάχιστο...»
- “...to them unnecessary and **universal literacy** a danger ...”
«...περιττή και η **στοιχειώδεις εκπαίδευση** περισσότερο με...»

2. Λέξεις-δάνεια

- “...beginning with a 1933 **boycott** of Jewish firm...”
«...εκστρατειών ξεκίνησε με το **μποϊκοτάζ** των εβραϊκών επιχειρήσεων...»
- “...massed **tank** assault at key ...”
«...μαζικές επιθέσεις **τανκς**...»

3. Συνθέματα

- “...series of **anti-Semitic** campaigns, beginning...”
«...σειρά **αντισημιτικών** εκστρατειών ξεκίνησε...»
- “...over time to **counter-balance** the men...”
«...να **αντισταθμιστούν** σταδιακά οι άνδρες...»

Επίλογος

Κλείνοντας την παρούσα πτυχιακή εργασία αξίζει να παρουσιαστούν τα συμπεράσματα που διαμορφώθηκαν κατά την εκπόνησή της.

Κατ' αρχάς, η επιστήμη της μετάφρασης δεν χαίρει της υπόληψης που θα έπρεπε και δυστυχώς θεωρείται μια εύκολη διαδικασία που πραγματοποιείται αβίαστα από οποιονδήποτε γνώστη μιας ακόμα γλώσσας πέρα της μητρικής του. Αδίκως, βέβαια, υπάρχει η πεποίθηση αυτή από την κοινή γνώμη, καθώς όποιος έχει ασχοληθεί με το έργο αυτό γρήγορα θα καταλάβει πρόκειται για μια ατέρμονη πνευματική καταπόνηση που αφήνει τον ασχολούμενο με αυτήν πάντα με την αίσθηση του ανικανοποίητου.

Στο πέρασμα των φοιτητικών μου χρόνων στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας έμαθα πως η μετάφραση είναι τόσο τέχνη, όσο και τεχνική. Δεν νοείται μεταφραστής χωρίς το θεωρητικό υπόβαθρο, αλλά και το ταλέντο μαζί. Η πρακτική εφαρμογή των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησα κατά τη διάρκεια της τετραετούς φοίτησής μου αποτέλεσε μια πολύτιμη πρακτική εμπειρία και συνετέλεσε στην ολοκλήρωση αυτής της εργασίας. Τα χαρακτηριστικά που συναρμολογούν τον ιδανικό μεταφραστή είναι το συγγραφικό ταλέντο, η αυξημένη γλωσσική ικανότητα, οι άριστες συντακτικές και μορφολογικές γνώσεις και για τις δυο γλώσσες, καθώς και οι θεωρητικές γνώσεις της μετάφρασης. Επίσης να σημειωθεί ότι η άριστη γνώση της ξένης γλώσσας δεν συνεπάγεται την ικανότητα για αποτελεσματική μετάφραση.

Τέλος, σχετικά με το κείμενο προς μετάφραση, καθώς πρόκειται για ιστορικό μεν κείμενο, με πολιτικό δε χαρακτήρα καθοριστική κρίθηκε η παράλληλη, αλλά και η προηγηθείσα έρευνα που πραγματοποιήθηκε τόσο στην ιστορική ροή των γεγονότων όσο και στο φρασολόγιο που συνηθίζεται σε αντίστοιχα ελληνικά και ξένα κείμενα.

Βιβλιογραφία

Πηγή:

Διαδικτυακή σελίδα Modern American Poetry:
<http://www.english.illinois.edu/maps/scw/overview.htm>

Πρωτότυπη εκδοχή του βιβλίου:

Nelson, C., Hendricks, J. (1996) *Madrid 1937: Letters of the Abraham Lincoln Brigade from the Spanish Civil War*, .Routledge.

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία:

ΒέργηΣ., (2003). *Γλωσσολογία, επιστήμη της γλώσσας ή της γραφής*; Αθήνα:Κριτική.

Βλαχόπουλος, Σ. (2010) *Μετάφραση και Δημιουργικότητα*, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος

Γραμμενίδης, Σ., Δημητρούλια, Τ., Κουρδής, Ε., Λουπάκη, Ε., Φλώρος, Γ.,(2015).

Διεπιστημονικές προσεγγίσεις της μετάφρασης. Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά

ηλεκτρονικά συγγράμματα και βοηθήματα Κάλλιπος.[Διαθέσιμο σε :

[https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3901/1/00_master_document-](https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3901/1/00_master_document-KOY.pdf)

KOY.pdfτελευταία πρόσβαση στις 07/02/2019]

Μπαμπινιώτης, Γ., (1998). *Θεωρητική γλωσσολογία*. Αθήνα.

Μπατσαλιά, Φρ., Σελλά-Μάζη, Ε.,(1994)*Γλωσσική Προσέγγιση στη Θεωρία και τα*

Διδακτική της Μετάφρασης. Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο.

Παυλίδου, Θ.Σ. (2008)*Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο

Νεοελληνικών Σπουδών.

Κεντρωτής, Γ. (1996) *Θεωρία και Πράξη της Μετάφρασης*, εκδόσεις Δίαυλος

Μπατσαλιά, Φ. (2003) «Παράμετροι της μεταφραστικής διαδικασίας και συγκριτική γλωσσολογία» , Αθήνα: Παρουσία, Τόμος: ΙΕ-ΙΣΤ΄

Μπατσαλιά, Φ. & Σελλά, Ε. (1997) *Η συμβολή της Συγκριτικής Γλωσσολογίας στη Διδακτική της Ν.Ε. ως δεύτερης γλώσσας*, Ελληνική Γλωσσολογία, Πρακτικά Γ' Διεθνούς Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τομέας Γλωσσολογίας, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Μπατσαλιά, Φ. & Σελλά-Μάζη, Ε. (2004) *Γλωσσολογική Προσέγγιση στη θεωρία και τη Διδακτική της Μετάφρασης*, Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ.

Παπαναστασίου, Γ. (2001) *Γλωσσικός δανεισμός*, στο Α.-Φ. Χριστίδης (επιμ.), *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας,

Τσίγκου, Μ. (2011) *Σύντομησηςαγωγή στις σχέσεις γλωσσολογίας και μετάφρασης (με παραδείγματα από το ζεύγος γαλλικής-ελληνικής)*, Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας.

Nord, C. (2004) *Η Μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα*. μτφρ. Σ. Π. Γραμμενίδης & Δ. Λάμπρου, Αθήνα: Διάυλος

Munday, J. (2002) *Μεταφραστικές σπουδές: Θεωρίες και Εφαρμογές*. μτφρ. Α. Φιλιπάτος, Αθήνα: Μεταίχμιο

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία:

Bassnett, S. (2002) *Translation Studies*. London and New York: Routledge

Koller, W. (1979b/1989) *Equivalence in translation theory*, μτφρ. A. Chesterman, Amsterdam & Philadelphia: PA John Benjamins

Hermans, T. (1988), *Translation in Systems: Descriptive and System-oriented Approaches Explained*. London and New York: Routledge

Hervey, S. and Higgins, I. (1992) *Thinking Translation*. London and New York: Routledge

Hönig, Hans G./Paul Kußmaul ([1982], 2 1984), *Strategie der Übersetzung*. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Tübingen: Narr (Tübinger Beiträge zur Linguistik, 205).

Jacobson, R. (1959/2000) *On linguistic aspects of translation*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press

Roger T. B. (1991) *Translation and Translating: Theory and Practice*. New York: Longman Inc.

Nida, E. (1964) *Toward a Science of Translating*, Leiden: Brill.

Nida, E. (1977) *The Nature of Dynamic Equivalence in Translating*, Babel Volume 23, Issue 3.

Nida & Taber, (1974) *The Theory and Practice of Translation* , Leiden: Brill.

Vinay & Darbelnet, (1977), *Stylistique comparée du français et de l' anglais*, *Méthode de traduction* , Paris: Didier.

Έντυπα Λεξικά:

Ελληνόγλωσσα

Μπαμπινιώτης, Γ. (2011) «Ετυμολογικό Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Β' Έκδοση» , Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.

Μπαμπινιώτης, Γ. (2011) «Λεξικό συνωνύμων-αντωνύμων της νέας ελληνικής γλώσσας» , Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.

Ξενόγλωσσα

“Cambridge Advanced Learner’s Dictionary, Fourth Edition ”, (2013) Cambridge: Cambridge University Press.

“Longman Phrasal Verbs Dictionary” (2000) Harlow: Pearson Education Limited.

Stavropoulos & Hornby, (2007) “Oxford English-Greek Learner’s Dictionary”, Oxford: Oxford University Press.

Δικτυακοί Τόποι

Glosbe, the multilingual online dictionary: «glosbe.com»

Wordreference: «www.wordreference.com»